

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ):
إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ، وَ
عَثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي، مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا
أَبَدًا، وَأَنْتَهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ.

(صحیح مسلم، ج ۷، ص ۱۲۲، سنن دارمی، ج ۲، ص ۴۳۲، مسند
احمد، ج ۳، ص ۱۴، ۱۷، ۲۶، ۵۹، ج ۴، ص ۳۶۶، ۳۷۱، ج ۵، ص
۱۸۲، مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۰۹، ۱۴۸، ۵۳۳، و...)

Resulullah (s.a.a) şöyle
buyurmaktadır: “Ben sizin aranızda iki
paha biçilmez emanet bırakıyorum: -
Biri- Allah’ın kitabı ve -diğeri- itratım,
Ehl-i Beyt’im. Bu ikisine sımsıkı
sarıldığımız müddetçe asla sapmazsınız.
Bu ikisi Kevser Havuzu'nun başında
bana varıncaya kadar birbirinden
ayrılmazlar.

(Sahih-i Müslim, c.7, s.122; Sünen-i
Daremî, c.2, s.432; Müsned-i Ahmed, c.4, s.14,
17, 26, 59, c.4, s.466, 471, c.5, s.182;
Müstedrek-i Hakim, c.4, s.109, 148, 533 vs...)

ON DÖRT MASUM'UN SİYERİ

İMAM MEHDİ (A.S)

ON DÖRT MASUM'UN SİYERİ

İMAM MEHDİ (A.S)

HAK YOLUNDA MÜESSESESİ
YAZARLAR KURULU

Çeviri:
Cafer BENDİDERYA

Edit:
İsmail BENDİDERYA

Dünya Ehlibeyt (a.s) Kurultayı

نام کتاب: پیشوای دوازدهم حضرت امام حجة
بن الحسن المهدی (عج)
نویسنده: هیأت تحریریه مؤسسه در
راه حق
مترجم: اسماعیل بندی دریا
زبان ترجمه: ترکی استانبولی

ON DÖRT MASUM'UN SİYERİ İMAM MEHDİ (A.S)

Yazan: Hak Yolunda Müessesesi Yazarlar Kurulu

Çeviren: Cafer BENDİDERYA

Edit: İsmail BENDİDERYA

Hazırlayan: Kültürel Yardımcılık, Tercüme Bürosu

Dizgi ve Mizanpaj: Derya

Baskı: Leyla

Baskı Sırası: 1. Baskı

Baskı Tarihi: 2007

Yayımlayan: Dünya Ehlibeyt Kurultayı

Tiraj: 3000

ISBN:

Site : www.ahl-ul-bayt.org

e-mail: info@ahl-ul-bayt.org

Baskı Hakları Yayıncıya Aittir

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	9
ÖNSÖZ.....	12
KISACA HAYATI	15
DİĞER DİNLERDE VAAT EDİLEN MEHDİ İNANCI.....	16
İSLÂM KAYNAKLARINDA MEHDİ İNANCI	20
<i>Şîi ve Sünnî Hadislerinden Örnekler</i>	25
ZAMANIN İMAMININ DOĞUMU	32
EMİR SAHİBİNİN DOĞUMUNUN GİZLİ OLMASI	36
GAYBET MESELESİ.....	41
GAYBET-İ SUĞRA VE GAYBET-İ KÜBRA.....	45
DÖRT NAİP	46
<i>Ebu Amr Osman b. Said Amrî.....</i>	47
<i>Ebu Cafer Muhammed b. Osman b. Said Amrî.....</i>	50
<i>Hüseyin b. Ruh Nevbahtî</i>	53
<i>Ebu'l-Hasan Ali b. Muhammed Samerî.....</i>	55
GAYBETİN MÜSPET VE MENFİ TESİRLERİ.....	60
GAYBET ZAMANINDA İMAM'IN VARLIĞININ FAYDALARI.....	64
GAYBET-İ SUĞRA'DA İMAM'IN KERAMETLERİ.....	71
KEFEN	71
ZİYARETİN YASAKLANMASI.....	71
İKİ ELBİSE	72
ŞÜPHE	74

PIŞMANLIK	75
DUA.....	76
İMAM MEHDİ'Yİ (A.S) GÖRENLER	78
İMAM'IN (A.S) UZUN ÖMRÜ	87
ZUHUR VAKTİNİ BELİRTMEK.....	90
ZUHUR ALAMETLERİ.....	91
<i>a) Zuhur Öncesinin Durumunu Bildiren hadisler</i>	91
<i>b) Zuhurdan Önceki Olaylar.....</i>	92
İMAM'IN (A.S) KIYAMI	97
HZ. MEHDİ'NİN GAYBET DÖNEMİNDE ŞİİLERİN VAZİFELERİ	100
CEMKERAN MESCİDİ	102
İMAM MEHDİ'DEN VECİZ SÖZLER.....	104

ÖNSÖZ

Şüphesiz kültürel savaşta olduğumuz asrımızda etkili tebliğ metotlarından yararlanarak kendi ideallerini yayabilen her mektep bu alanda öncül olup dünya insanlarının düşüncesinde etki bırakacaktır.

İran’da İslam inkılabının zafere ulaşmasından sonra dünyanın gözü bir kez daha İslam dini, Şia kültürü ve Ehl-i Beyt (a.s) mektebine dikilmiştir. Düşmanlar bu fikrî ve manevî gücü ortadan kaldırmak, dostlar ve taraftarlar ise inkılabî ve kültürel örneklerden ilham alıp onları izleyebilmek için bu asil ve tarih yaratan kültürün merkezine göz dikmişlerdir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı Resulullah’ın (s.a.a) Ehl-i Beyt’inin izleyicileri arasında karşılıklı yardımlaşma, fikir alış-verişi, vahdet ve birliğin zaruretinin bilincinde olarak dünya Şiileri ile faal bir ilişki oluşturma amacıyla konferanslar düzenleme, kitap basma, telif eserlerini tercüme etme ve Şia düşüncesi alanında insanları bilgilendirme vasıtasıyla Ehl-i Beyt ve Muhammedî öz İslam kültürünü yaymak için Şia’nın işbilir, büyük ve yaratıcı gücünden ve Caferî mektebi düşünürlerinden yararlanarak bu meydana ayak basmıştır. Rabbimize şükürler olsun ki, büyük rehberimiz Ayetullah Hameneî’nin (Allah sayesinde başımızdan eksik etmesin) özel yönlendirmeleriyle bu hassas ve kültür yaratıcı meydana çok önemli adımlar atılmıştır. Gelecekte bu nurlu ve asil hareketin günden güne hızlanıp büyümesini,

günümüz dünyasının ve Kur’an ve Ehl-i Beyt’in berrak maarifine susayan insanların bu mektebî maneviyatın, irfanî mektebin ve velaî İslam’ın kaynağından daha fazla yararlanmasını ümit ederiz.

Ehl-i Beyt’in (a.s) kültürü sağlam, mantıklı, üslubuna uygun ve doğru bir şekilde sunulması durumunda uyanış, hareket ve maneviyat sancaktarları olan Resulullah’ın Ehl-i Beyt’inin mirasının kalıcı cilvelerini dünya insanlarının gözleri önüne serebileceğine, zuhur asrının eşliğinde Hz. Mehdi’nin (a.f) evrensel hükümetine susamış olan yorgun dünyayı modern cehaletten ve dünyayı sömürenlerin başına buyruk hareketlerinden, ahlak ve insanlığa aykırı kültürlerden kurtarıp hürleştireceğine inanıyoruz.

İşte bu nedenle, bu doğrultuda yazar ve araştırmacıların araştırma eserlerine ve ilmi faaliyetlerine kucak açıyor ve kendimizi bu yüce kültürün yayılma için çaba harcayan yazar ve mütercimlerin hizmetçisi biliyoruz.

* * *

Elinizdeki kitabı hazırlayan “**HAK YOLUNDA MÜESSESESİ YAZARLAR KURULU**”na ve eseri Türkçe’ye kazandıran sayın “**Cafer BENDİDERYA**”ya teşekkür ediyor ve çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Yine, bu eserin hazırlanmasında zahmetleri geçen tercüme bürosundaki aziz kardeşlerimiz ve sadık arkadaşlarımıza tüm samimiyetimizle teşekkür ediyor, kültürel cihad meydanında bu küçük adımın mevlamızın rızasını kazanmasını temenni ediyoruz.

**Dünya Ehlibeyt Kurultayı
Kültürel Yardımcılığı**

ÖNSÖZ

Bismillahirrahmanirrahim

"Andolsun ki, biz Tevrat'tan sonra Zebur'da da 'Yeryüzü temiz kullarımıza miras kalır.' diye yazdık."

(Enbiya/105)

Asırların ardından, sabırla, dayanıklı bir dağ gibi rahvan bir at üzerinde azimle geliyor... Bu İlahî destanda, namertlerin başını ezmek için kılıç yalınmakta, halkı hidayet etmek için Kur'ân nuru parlamakta, beşeriyetin en karanlık gecesinde parlayan bir yıldız gelmektedir. Sahtekârlıkların ürkütücü ormanında doğruluğun sembolü geliyor. Başında Muhammed'in (s.a.a) sarı ğı, sırtında Muhammed'in (s.a.a) gömle ği, aya ğında Muhammed'in (s.a.a) çizmesi, gö ğsünde Muhammed'in (s.a.a) Kur'ân'ı ve elinde Ali'nin (a.s) kılıcıyla. Zehra'nın (s.a) sevgisi, Hasan'ın (a.s) sabrı, Hüseyin'in (a.s) cesareti, Seccad'ın (a.s) ibadeti, Bâkır'ın (a.s) ilmi, Sadık'ın (a.s) doğrulu ğu, Kâzım'ın (a.s) tahammülü, Rıza'nın (a.s) rızası, Cevad'ın (a.s) cömertli ği, Hâdi'nin (a.s) hidayeti, Askeri'nin (a.s) heybetiyle geliyor.

Baştanbaşa nübüvvet ve velayet simgesidir o; bütün peygamberlerin özellikleri toplanmıştır onda; Âdem (a.s) gibi yepyeni bir insanlığın temelini atacak, Nuh (a.s) gibi yüzyılların dert ve mazlumiyet yükünü omuzlayacak, kâfirleri hiç çekinmeden Allah'a çağırarak; İbrahim (a.s) gibi

tevhit feryadını yükseltecek ve putları devirecek, Musa (a.s) gibi zalim Firavunlara isyan edecek, İsa (a.s) gibi ölü insaniyeti diriltecek ve biricik cediti Hz. Muhammed (s.a.a) gibi bütün dünyayı kurtuluşa çağıracaktır o.

Namaz'a durduğu zaman ezeli hakka tapmanın aynasıdır, Peygamber'in (s.a.a) vahiy çağrısı onun sözlerinde yüreklere nasihat gibi oturur, feryadı asırları geride bırakır ve öfke kılıcı Firavunları ebediyen mahvoluşun dipsiz kuyusuna gömer.

Kıyamı, kıyamete denktir; dünya kıyametini gerçekleştirecek. Diyanet mazharı olan zuhuru, dini cihana hâkim kılacak. İmamet ağacının meyveli dalı olan elleri, yeryüzünü gökyüzüne bağlayacak. İlahî vahiy gibi olan sözleri, melekleri insanlarla komşuluğa çağıracaktır.

O ayağa kalktığında dalalet toprağa düşer. Başını doğrulttuğunda hidayet kıyam eder. Kıyamı bozulmuşların mezbahasıdır. Adı namertlerin ölümü, başlayışı zalimlerin sonudur; devamı iyi insanların tükenmeyen salahı; gaybeti onu arzulayan zulme uğramışlar için en uzun gecedir ve zuhur'u canı boğazına gelmiş sevgililerin kurtuluş sabahıdır.

Biiznillah, Allah'ın hükümlerini cihana galebesini sağlayıp sabit kılacak ve insanoğlunun hâlâ tanımamış olan halifetullah makamının derin manasını dünya âlemine aşikâr edecektir. Varlığı, Allah'ın büyük nişanesi, gaybeti gaybın tefsiri; zuhuru ahiretin müjdecisi, kıyamı ahidine vefa ve cihadın tefsiri; kelâmı Kur'ân'ın yorumu, bakışı kaybolmuşlar için peygamberlerin sevgi denizinin dalgalamışdır. Sonunda din kervanını menzile o ulaştıracak, peygamberlerin gönderiliş amaçları ve onların çektiği

zAhmedler karşılık bulacak ve açığa çıkacaktır. Selamların en güzeliyle selam olsun ona.

Ya Rabbi! Onun zuhurunu çabuklaştır, adalet aşkına ağlayan gözleri onun Muhammedî nuruyla aydınlat ve müminleri onun askeri olmakla müjdele!

KISACA HAYATI

Adı: Ehlibeyt İmamları (a.s), İmam Mehdi'nin (a.s) adını anmayı izleyicilerine yasaklamışlardır, "*Onun adı Peygamber'in (s.a.a) adıyla ve künyeleri Peygamber'in (s.a.a) künyeleriyle aynıdır¹ ve zuhur edinceye kadar onun adını anmak caiz değildir.*"² buyurmakla yetinmişlerdir.

Lakabı: En meşhur lakapları Mehdi, Kâim, Hücet ve Bakıyyetullah'tır.

Babası: On birinci İmam Hasan Askerî'dir(a.s).

Annesi: Roma imparatorunun kızı Nergis hatundur.

Doğum Tarihi: 15 Şaban 255 h.

Doğum Yeri: Samarra/İrak.

Ömr-ü şerifleri: Şimdiye değin (kamerî 1404) bin yüz elli yıl kadar bir zaman ömrü şeriflerinden geçmektedir. Allah'a Teala istediği sürece bu devam edecek ve bir gün Allah'ın emriyle zuhur ederek dünyayı adaletle dolduracaktır.

1- Kemalu'd-Din, Şeyh Saduk, c.1, s.403, 404 ve c.2, s.49, 159 ve 160.

2- Biharu'l-Envar, c.51, s.31-34; Usul-u Kâfi, c.1, s.332, 333 isimden nahy babı, Kemalu'd-Din, Şeyh Saduk, c.2s. 2, 8, 49, 361, 362. İmam-ı Zaman (Ruhlarımız ona feda olsun) hususi isimlerini anma konusunda âlimler arasında ihtilaf vardır. Onlardan Şeyh Ensarî gibi bazıları bunu mekruh bilmişler, Şeyh Tusî gibi geçmiş eski âlimlerden bir grubu onu bütünüyle haram bilmişler ve hacı Nuri gibi bazıları da Şerh vermiş ve onu anmayı meclis ve toplantılarda haram bilmişlerdir. Bkz. Necmu's-Sakib, s.48.

DİĞER DİNLERDE VAAT EDİLEN MEHDİ İNANCI

Dünyayı ıslah edecek olan vaat edilmiş Mehdi inancı, çoğu din ve mezheplerde mevcuttur. Sünnî, Yahudî, Hıristiyan, Zerdüş't ve Hindular gibi diğer dinlerin izleyicileri de, büyük bir ıslah edicinin zuhuruna inanır ve onu beklerler.

Hindularca semavî kitap olarak kabul edilen "Vedalar"da şöyle yazılmıştır:

Dünyanın tahribinden sonra, ahir zamanda bütün mahlûkların önderi olacak Mensur¹ adında bir padişah ortaya çıkacak; o bütün cihanı fethedecek, herkesi tanıyacak ve onun Allah'tan istediği her şey olacaktır.²

Zerdüş'tün bir öğrencisinin yazmış olduğu "Camasb" adındaki kitapta şöyle geçer:

Araplar diyarından, Haşim oğullarından birisi çıkacaktır. Heybetli, uzun boylu, büyük başlıdır; ceddinin dini üzeredir. Çok kalabalık bir orduyla İran'a gidecek, oraları bayındırlaştırarak ve

1- Camia ziyareti ve Nudbe duasında Hz. Mehdi'den (a.s) "Allah tarafından desteklenmiş, muzaffer kılınmış" anlamında "Mensur" diye söz edilir.

2- Beşaretu'l-Ahdeyn, s.245.

yeryüzünü adaletle dolduracaktır. Onun adaleti sayesinde, kurtla koyun bir arada su içecektir.¹

Zerdüşterin dini kitaplarından olan "Zend"de şöyle yazar:

O zaman, iyilik ilahları tarafından büyük bir zafer gelecek ve kötülük ilahları yıkılacak, kötülük ilahlarının iktidarları yeryüzündedir, gökte hiç bir sultanları yoktur, iyilik ilahlarının zaferinden ve kötülük ilahlarının soyu yok edildikten sonra, âlem asıl saadetine ulaşacak ve Âdemoğulları mutluluk tahtına oturacaklar.²

Tevrat'ı oluşturan beş kitaptan birisi olan 'Tekvin Kitabı'nda, Hz. İsmail Peygamber'in (a.s) soyundan gelecek olan on iki imamdan bahsedilir:

Gerçekten de İsmail hakkındaki duamı duydum ve şimdi ona bereket verdim. Onu bol verimli edip çocukla nihayete ulaştıracağım. Soyundan on iki önder getireceğim ve onu yüce bir ümmet kılacağım.³

Hz. Davud'un (a.s) Mezzamir'inde şöyle geçer:

Fakat Rab salihlere destek olur. Salihler yeri miras alır ve onda ebediyen otururlar.⁴

1- Beşaretu'l-Ahdeyn, s.258. Zikredilen kitabın s.243 dipnotunda şöyle nakledilmiştir: Siyer ve tarih yazarları Geştasib b. Lehrsab'ın kardeşi Camasib, bir müddet Zerdüş'tün yanında maarif kesp etmiştir.) Camasib'in kitabında nakledilen şeylerin hadislerde de geldiği hatırlatılmalıdır. Öyle ki Hisalu's-Saduk'ta Emirülmüminin Ali'den (a.s) bu yolda rivayet nakledilmiştir.

2- Beşaretu'l-Ahdeyn, s.238.

3- Tekvin Kitabı 17-20.

4- Kitab-ı Mukaddes, Mezzamir, 37/10-37. "Mezzamir-i Davud" Zebur Tevrat'ın Arapça tercümelerinde de açıklandığı gibi Zebur'un

Kur'an-ı Kerim'de de şöyle geçer:

Andolsun biz Zikir'den (Tevrat'tan)¹ sonra (Davud'a indirilmiş) Zebur'da² yazdık ki: "Şüphe yok ki yeryüzü, temiz kullarıma miras kalır."³

Ve yine Kur'an'da şöyle buyrulur ki:

Allah sizden inanıp iyi işlerde bulunanlara, onlardan önce gelip geçenleri nasıl yeryüzüne sahip ve hâkim kıldıysa onları da mutlaka yeryüzüne sahip ve hâkim kılmayı ve onlara, razı ve hoşnut oldukları dini nasip edip o dini, bütün dinlerden üstün etmeyi, korkularını emniyete dönüştürmeyi vaad etmiştir. Bana kulluk etsinler ve bana hiçbir şeyi eş tutmasınlar.⁴

Bir başka ayette ise şöyle buyrulur:

Ve biz ise, yeryüzünde zayıf hale getirilmek istenenlere lütfetmeyi, onları halka rehber kılmayı ve yeryüzüne onları mirasçı kılmayı diledik.⁵

Numune olarak zikrettiğimiz bu ayetler, ahir zamanda dünyanın layık, ilahî kulların eline geçeceğinin ve bu öncülük mirasının asıl sahiplerinin onlar olduğunun delilidir. Eninde sonunda rehberlik salih kulların olacaktır.

Eğer beşer, Allah'a giden doğru yoldan sapmış, boğazına kadar bataklığa saplanmış, alçaklık uçurumunun

kendisidir ve "el-Muncid"de Zebur lügati hakkında yazıyor ki "Zebur, "Mezzamir-i Davut Nebi" adı ile maruf olan bir kitaptır."

1- Tevrat yerine "Zikir" kelimesi kullanıldığına dair Enbiyâ, 7 ve 48. ayetlere müracaat edilsin.

2- İsrâ Suresi, 57. ayetinde "Zebur'u Davud'a verdik." denilir.

3- Enbiyâ Suresi, 105.

4- Nûr Suresi, 55.

5- Kasas Suresi, 5.

derinliklerine düşmüş ve bu sapıklığa düşüşün son haddine ulaşmasına fazla bir şey kalmamışsa; elbette çok yakında beşeriyet vicdanı, uyanacak, baskı, zorbalık, güce dayalı akıl, düşünce, teknoloji ve maddî ilimlerle adalet düzeni ve saadetin cihanda yerleştirilemeyeceğini görecektir. Kesinlikle cihan hükümetinin emniyet, saflık, samimilikle birlikte adalet esaslarına göre kurulması için iman, vahiy ve ilahî velayeti kabullenme esasına dayanarak ona göre ayarlayıp ayakta tutmalıdır. Bu sayede cihanı kurtarıcının rehberliği ve ilahî önderliğini kabullenip onu izlemekle kendini tehlikelerin girdabından kurtarıp kemale götüren yolu sürdürmekten başka bir yol ve çarenin olmadığını görecektir.

İSLÂM KAYNAKLARINDA MEHDİ İNANCI

İslâm Peygamberi (s.a.a) ve Ehlibeyt İmamları (a.s), defalarca çeşitli münasebetlerle Hz. Mehdi (a.s), zuhuru, kıyamı, uzun sürecek olan gaybeti ve diğer özellikleri hakkında haberler vermişlerdir ve onların yarenleri ve takipçileri de masumlardan aldıkları bu bilgileri nakletmişlerdir.

"el-İmamu'l-Mehdi" kitabının yazarı, Hz. Mehdi (a.s) ile ilgili hadisleri nakleden sahabe ve tabiinden ellışer kişinin ismini zikretmiştir.¹

Büyük ve tanınmış şairler, Hz. Mehdi (a.s) dünyaya gelmeden yıllar ve hatta bir asır önce, bu hadislerin taşıdığı manayı şiirlerinde dile getirmişlerdir.

Şiânın mücadelecisi ve yorulmaz şairi Kumeyt (öl. 126 hicrî-kamerî) İmam Bâkır'ın (a.s) huzurunda vaat edilen İmam Mehdi (a.f) hakkında bir şiir okudu ve İmam'ın (a.s) ne zaman kıyam edeceğini sordu.²

İsmail Hamirî (h. 173 ö.) İmam Sadık'ın (a.s) eliyle hidayet olduktan sonra huzuruna gidip uzun bir kaside okudu. Aşağıda geçen bu kasidenin beyitlerinden bir parçasının tercümesidir.

1- "el-İmamu'l-Mehdi" Ali Muhammed Ali Dahil'in eseri, s.40-47 "Nevid-i Emn ve Eman" kitabının 91. sayfasında da sahabeden 33 kişinin adı zikredilmiştir.

2- el-Gadir, c.2, s.201-203, Beyrut baskısı.

Rabbim şahit, tüm mahlûklara hüccettir sözün;¹
İster itaatkâr olsunlar ister günahkâr.

Arzuladığım veli, emir ve Kâim'in gaybeti vardır,
Şüphesiz o kaybolacaktır ki, Allah'ın selamı ona
olsun.

Bir müddet gaybet perdesi ardında kalacak sonra
zuhur edecek

Dünyanın doğusunu ve batısını adaletle
dolduracaktır.²

Hicri üçüncü yüzyılın büyük şairi Di'bel Huzaî (öl.
246), İmam Rıza'nın (a.s) huzurunda okuduğu bir
kasidede şöyle der:

Bugün veya yarın gerçekleşmesine ümitli
olduğum şey olmasaydı,

Kalbim onun hasret ve kederinden parça, parça
olurdu.

Allah'ın adı ve bereketiyle gerçekleşecek kıyamdır;
ümidim.

Hak ve batılı ayıracak, ödül ve ceza verecek
imamdır özlemim.³

Di'bel, bu beyitleri okuduğu zaman İmam Rıza (a.s)
başını doğrultarak şöyle buyurdu:

Ey Huzaî! Bu şiirleri Ruhu'l-Kudüs senin diline
getirdi.

Sonra buyurdu ki:

O İmam'ın kim olduğunu biliyor musun?

1- Kasıt İmam Cafer Sadık'tır (a.s).

2- el-Gadir, c.2, s.247. Beyrut baskısı.

3- el-Gadir, c.2, s.360. el-Fusulu'l-Muhimme, s.249

Di'bel: "Bilmiyorum; yalnız o İmam'ın sizin soyunuzdan
çıkacağını ve dünyayı adaletle dolduracağını duymuşum."
diye cevap verince İmam şöyle buyurdu:

Ey Di'bel! Benden sonra oğlum Muhammed
(İmam Cevad -a.s-), ondan sonra oğlu Ali (İmam
Hâdi a.s), ondan sonra oğlu Hasan (İmam Hasan
Askerî a.s) imamdır; Hasan'dan sonra da oğlu Hüccet
el-Kâim imamdır ki, gaybete çekildiği zaman onu
bekler, zuhur ettiği zaman da itaat ederler ona. Eğer
dünyanın sonuna bir gün dahi kalsa onun zuhur
edip, dünyayı zulümle dolduğu gibi adaletle
doldurması için Allah o günü uzatır.¹

İmamlarla (a.s) çağdaş olan veya İmamlarla çağdaş
olanların öğrencilerinden olan bazı şairler de kendi
şiirlerinde açıkça veya kinaye ile Hz. Mehdi'yi (ruhlar ona
feda olsun) anmışlardır.²

Çoğu kez pak Ehlibeyt İmamları'ndan: "Kâim-i Âl-i
Muhammed ve Mehdi-i Muntazar siz misiniz?" gibi sorular
soruluyor ve onlar da uygun durumlarda Hz. Mehdi'yi (a.s)
tanıtıyorlardı.

Konu o kadar meşhur ve kesindir ki, Hz. Mehdi'nin (a.s)
doğumundan önce bile Mehdilik iddiasında bulunanlar
olmuştur. Örneğin: Keysaniye fırkası İmam Mehdi'nin (a.s)
doğumundan iki asır önce Muhammed-i Hanefîye'yi İmam
ve Mehdi-i Muntazar olarak tanıyorlardı, onun gaybete
çekildiğini, bir gün zuhur edeceğine inanıyorlardı.
İddialarına delil olarak da Peygamber (s.a.a) ve İmamlardan
Hz. Mehdi'nin (a.f) gaybeti hakkında nakledilen hadislere
dayanıyorlardı. Veya Mehdi-i Abbâsî halkın Hz. Mehdi'yi

1- el-Fusulu'l-Muhimme, s.251.

2- el-Mehdi Kitabı s.113 ve sonrasına müracaat edilsin.

bekleyişinden su istifade ederek kendine Mehdi adını verdi.¹

Ehli Sünnet ve Şîî âlimlerinden birçoğu Hz. Mehdi (a.f) hakkındaki hadisleri kendi kitaplarında zikretmişlerdir.² Müsned-i Ahmed b. Hanbel (öl. 241 hicrî) ve Sahih-i Buharî (yazarı Muhammed ibn İsmail'in vefatı hicrî, 256) İmam Kâim'in (a.f) doğumdan önce yazılmış ve İmam Kâim hakkındaki hadisleri toplayan Ehlisünnet'in itibarlı kitaplarındandır.³

Hasan b. Mahbub'un eseri olan "Meşiha" kitabı da Şia kitaplarındandır. Tabersî'ye göre İmam-ı Zaman'ın (a.f) gaybet-i kübrasından yüz küsur yıl önce yazılmış ve onda İmam-ı Asr'ın (a.f) gaybeti hakkında hadisler zikredilmiştir.⁴

Merhum Tabersî, İman Bâkır ve İmam Sadık (a.s) zamanında Şîî muhaddislerinin gaybetle ilgili hadisleri kendi teliflerinde yazmış olduklarını açıklamıştır.⁵

Şîî ve Sünnî âlimlerden birçoğu, Hz. Mehdi hakkında özel olarak kitap yazmışlardır.⁶ Bu kitaplardan bazıları Hz. Mehdi'nin (a.s) doğumundan önce yazılmıştır. Ehlisünnet

1- İlamu'l-Vera, s.443.

2- Onlardan 106 kişinin adı "Nevid'u Emn ve Eman" kitabında s.92-95'te yazılmıştır ve yine onlardan 35 kişinin adı Muhammed Hasan Âl-i Yasin'in eseri olan "el-Mehdiyu'l-Muntazar" kitabında (s. 80 ve 82) geçer.

3- İsbatu'l-Hudat, c.7 s.198-206, Müsned, Ahmed b. Hanbel, c.1, s.84 ve 99 ve 448 ve c.2, s.27 ve 37'ye müracaat ediniz.

4- İlamu'l-Vera, s.444-İsbatu'l-Huda c.7. s.53

5- İlamu'l-Vera, s.443

6- "Nevid-i Emn ve Eman" adlı eserinde 32 kitabın adını anmıştır; "Mehdiyi Ehlibeyt" kitabında ise 41 Sünnî ve 110 Şîî kitabı zikredilmiştir. Ve "el-Mehdiyu'l-Muntazar" kitabının 21-24 sayfalarında 14 kitabın adını zikretmiştir.

âlimlerinden olan Revacenî (öl. 250 h.) "Ahbaru'l-Mehdi" kitabını İmam Mehdi'nin (a.s) doğumundan önce yazmıştır.¹

Yine İmamların (a.s) ashaplarından Enmatî ve Muhammed İbni'l-Hasan b. Cumhur gibi bazıları, Hz. Mehdi'nin (a.s) doğumu ve gaybetinden önce onun gaybeti hakkında kitap yazmışlardır.²

Hz. Mehdi (a.s) hakkında nakledilen hadisler o kadar çoktur ki, İslâmî meselelerden çok azı hakkında bu kadar hadise rastlanılır.

Şîî âlimlerinden bir grubu da bu hadislerin mütevatir ve kesin olduğunu açıklamışlardır.³

Onlardan biri olan "Menakibu's-Şafîi" kitabının sahibi Secezi (öl. 363 hicrî kamerî) der ki:

Resulullah'tan (s.a.a) Hz. Mehdi (a.s) hakkında nakledilen hadisler tevatür haddini bulmuştur.⁴

"el-İmamu'l-Mehdi" kitabının yazarı da şöyle diyor:

Şîî ve Sünnî kaynaklarında İmam Mehdi (a.s) hakkında mevcut olan hadisler, eğer sayılacak olursa altı bin rivayetle karşılaşılır ve bu da az bir rakam değildir. Bilakis büyük bir sayıya tekabül etmektedir. Hatta Müslümanların asla şüphe etmediği ve

1- el-Mehdiyu'l-Muntazar, s.21 el-fihrist, Şeyh Tusî kitabı. s.176 Meşhed Üniveritesi. [Son zamanlarda yazılan "Kitabname-i Hz. Mehdi'de (a.s) onun hakkında yazılan 2500 kitabın ismi kaydedilmiştir.]

2- el-Fihrist, Şehy Tusî, s.284 ve 301.

3- Nevid-i Emn ve Eman, s.90 ve Ehlisünnet'in ileri gelenlerinden 17 kişinin adını zikreder.

4- el-Mehdiyu'l-Muntazar kitabı s.85.

herkesin kabul ettiği kesin İslâmî meseleler hakkında dahi, bu kadar hadis mevcut değildir.¹

Bu esas gereğince, Müslümanlar İslâm tarihinin başlarında vaat edilen Mehdi'nin kıyamı ile aşına idiler. Özellikle Şia ve Ehlîbeyt mektebinde yetişmiş olanların bu hakikate sağlam inançları vardı. İnananlar hayatları boyunca onun doğuşunu bekliyorlardı.

Hz. Mehdi (a.s) hakkındaki gelen hadislerde onun Haşimoğulları'ndan, Hz. Fatıma'nın (s.a) evlatlarından ve İmam Hüseyin'in (a.s) soyundan olduğu, babasının adı Hasan, kendi adı Peygamber'in (s.a.a) adı, künyesi Peygamber'in (s.a.a) künyesi olduğu ve gizli dünyaya gelip gizli yaşayacağı, biri kısa müddetli, diğeri uzun müddetli olmak üzere iki gaybeti olacağı, Allah'ın istediği zamana kadar gizli kalacağı ve sonunda Allah'ın emriyle zuhur ederek kıyam edeceği, İslâm dinini tüm dünyaya hâkim kılacağı, dünyayı onca zulüm ve kötülükle dolduktan sonra, adalet ile dolduracağı açıklanmıştır.

Bu hadis on ikinci İmamın şahsı, cismî özellikleri ve ona ait diğere meseleler açıklanmıştır. Örnek olarak bunlardan bir kaçına değineceğiz.

Şîi ve Sünnî Hadislerinden Örnekler

1- Peygamber efendimiz (s.a.a), Hz. Mehdi'nin (a.s) zuhurunun kesinliği hakkında şöyle buyurmuştur:

Dünyanın sonuna bir gün dahi kalsa, Allah zulüm ve kötülükle dolmuş olan yeryüzünü adaletle doldurması için, bizden bir kişiyi gönderecektir.²

1- İmam Mehdi, s.66.

2- Müsned-i Ahmed b. Hanbel, c.1, s.99.

2- Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurur:

Adı adımdan, künyesi künyemden olan Ehlîbeytimden biri emirlik etmedikçe kıyamet kopmaz.¹

3- Hz. Resulullah (s.a.a) yine şöyle buyurur:

Doğrusu, Ali benden sonra ümmetimin İmamıdır ve (onun soyundan olan) Kaim Muntazar zuhur ettiği zaman, yeryüzünü zulüm ve kötülük ile dolu olduğu gibi adalet ve doğrulukla dolduracaktır. Beni, müjdeleyici ve korkutucu olarak seçene and olsun ki, onun gaybetinde kendini yitirmeyenler, bulunmaz ilaç gibi azdırlar.

Bu sırada Cabir kalkarak: "Ey Allah'ın Resülü! Evladın Kâim'in bir gaybeti mi vardır?" diye sordu. Resulullah şöyle cevap verdi:

Evet, Rabbime andolsun, müminler imtihan olup kötülüklerden arınacak, inanmayanlar helak olacaklar! Ey Cabir! Bu Allah'ın kullarından gizlediği ilahî işlerden bir iş ve onun esrarından bir sırdır, onda şüphe etmekten kaçın. Çünkü aziz ve yüce olan Allah'ın işlerinde şüphe etmek küfürdür.²

4- Ümmü'l-Müminin Ümmü Seleme şöyle demektedir: Resul-i Ekrem (s.a.a) Mehdi'den söz eder ve şöyle buyururdu:

Evet o hakır ve Fatıma'nın evlatlarındandır.³

5- Selman-ı Farişî der ki: Allah Resülü'nün (s.a.a) yanındaydık. Hz. Hüseyin'i (a.s) dizlerinin üzerinde

1- Müsned-i Ahmed b. Hanbel, c.1, s.376 ila 430

2- Yenabiu'l-Mevedde, s.494,

3- Mustedreku ale's-Sahihayn, c.4,s. 557

oturtmuş, onun göz ve dudaklarını öpüyordu. Bu sırada şöyle buyurdu:

Sen efendisin, efendinin oğlusun ve efendinin kardeşisin. Sen İmamsın, İmamın oğlusun, İmamın kardeşisin. Sen Allah'ın hüccetisin, Allah hüccetinin oğlusun, Allah hüccetinin kardeşisin ve sen dokuzuncusu Kaim olan, Allah'ın hüccetinin babasıdır.¹

6- İmam Rıza (a.s) buyurur:

Halef-i Salih, Hasan b. Ali Askerî'nin oğludur; Sahibu'z-Zaman ve vaat edilen Mehdi'dir.²

7- Hz. Peygamber (s.a.a) buyurur:

Sizleri Mehdi ile müjdeliyorum; ümmetim ihtilaf ve sarsıntı içindeyken o onlar için görevlendirilmiştir. Yeryüzü nasıl zulüm ile dolu ise onu adaletle dolduracak; Asuman ehli ile yer ehli ondan razı ve hoşnut olacaktır.³

8- İmam Rıza (a.s) buyurur:

Günahtan sakınmayan ve takvası olmayanın dini yoktur. Sizin Allah katında en değerliniz en çok sakınan ve takvalı olanınızdır. Benim neslimden olan dördüncü oğlum cariyeden doğmadır; Allah onunla zulümle dolmuş yeryüzünü temizleyecektir. O, insanların doğumunda şüpheye düştüğü kimsedir. O gaybete sahiptir, zuhur edip çıktığında yer Allah'ın nuru ile aydınlanacaktır. İnsanlar arasında ölçü ve

1- Yenabiu'l-Mevedde, s.492.

2- Yenabiu'l-Mevedde, s.491

3- Müsned-i Ahmed b. Hanbel, c.2, s.37.

adaleti yerleştirecek ve kimse kimseye zulmedemeyecektir.¹

9- Emiru'l-Müminin Ali (a.s) buyurur:

Allah bir grup getirecek; onlar Allah'ı severler, Allah da onları sever; onların arasında gizli olan bir kişi ilahî saltanata ulaşır. O, vaat edilen Mehdi'dir. O, hiçbir zorlukla karşılaşmadan yeryüzünü adalet ve eşitlik ile dolduracak, küçük yaşta ana ve babasından uzak düşecektir. Müslümanların şehirlerini fethedecek, zaman onun için saf ve hazır olacaktır. Onun sözü duyulacak, ihtiyar ve genç herkes ona itaat edecek, zulüm ve küfürle dolan yeryüzünü adalet ve eşitlikle dolduracak. O zaman onun imameti kemale erişecek ve hilafeti yeryüzünde yerleşecek ve yeryüzü Mehdi'nin (a.s) varlığıyla bayındır ve mutlu olacak. Nehirler akacak ve fitneler, karışıklıklar ve yağmalamalar ortadan kalkacak, hayır ve bereketler çoğalacaktır. Ondan sonrası hakkında bir şey söylememe gerek yok. Benden o günün dünyasına selam olsun.²

10- İmam Sadık (a.s) buyurur:

İnsanlar imamını (gözden) kaybederler; ancak o hac zamanında hazır olur, halkı görür ama halk onu görmez.³

11- Esbağ b. Nebate şöyle anlatır: Hz. Emiru'l-Müminin Ali'nin hizmetiyle şereflenmişim. Onun derin düşüncelere dalmış parmağı ile yeri kazıdığını gördüm. Arz ettim ki:

1- Yenabiu'l-Mevedde, s.447.

2- Yenabiu'l-Mevedde, s.467.

3- Usul-u Kâfi, c.1, s.337.

"Neden sizi düşünceli görüyorum yoksa yere meyliniz ve rağbetiniz mi var?" dedim. Buyurdu ki:

Allah'a yemin olsun hiçbir zaman dünyaya meyletmedim rağbetim de olmadı. Benim neslimden doğacak olan on birinci oğlum hakkında düşünüyorum. O, Mehdi'dir. Yeryüzü zulüm ve adaletsizlikle dolmuş iken gelecek ve yerküreyi adaletle dolduracaktır. O gaybet ve harikulade işlerden dolayı bazı gruplar sapar, diğer bazıları da hidayet olur.¹

12- İmam Sadık (a.s) buyurur:

Eğer size bu işin sahibinin (yani zamanın imamının) gaybete çekildiğini bildirseler onun gaybetini inkâr etmeyin.²

13- Hz. Sadık (a.s) buyurur:

Kaim için biri kısa, diğeri de uzun müddetli olmak üzere iki gaybet dönemi vardır. Birinci de özel Şiilerden başka hiç kimse onun yerini bilmeyecek diğeri ise özel dostlarının dışında yerini hiç kimse bilmeyecektir.³

14- Ve yine buyurur:

Üzerinde hiç kimsenin ahdi, sözü ve biati olmadığı bir zamanda Kaim kıyam edecektir.⁴

15- Resulullah (s.a.a) buyurur:

Mehdi benim evlatlarımdan; ismi isimimden, künyesi künyemden, şekli şeklimden, sünnet ve tavır sünnet ve tavrımdandır. Halkı benim şeriatım ve

1- Usul-u Kâfi, c.1, s.33-78.

2- Usul-u Kâfi, c.1 s.338.

3- Usul-u Kâfi, c.1, s.340.

4- Usul-u Kâfi, c.1, s.342.

dinime teşvik ve Rabbimin kitabına davet eder. Ona itaat eden bana itaat etmiştir ve ona muhalefet eden bana muhalefet etmiştir, onun gaybetini inkâr eden beni inkâr etmiştir.¹

16- İmam Zeynelabidin (a.s) buyurur:

Bizim Kaimimiz ile Allah'ın resulleri arasında bir takım benzerlikler vardır. Nuh, İbrahim, Musa, İsa, Eyyub ve Muhammed (s.a.a) peygamberlerin her biri ile bir benzerliği vardır. Nuh ile uzun ömürlü olmasında, İbrahim ile doğumunun gizli olması ve halktan uzak durmasında; Musa ile korku hali ve gaybette yaşamasında; İsa ile halkın onun hakkındaki ihtilafa düşmesinde; Eyyub ile beladan sonra kurtuluşun yetişmesinde; Muhammed (s.a.a) ile de kılıçla kıyam etmesinde benzerliği vardır.²

17- İmam Sadık (a.s) buyurur:

Bu emrin sahibi (Mehdi) için bir gaybet vardır. Allah'a kulluk eden (o dönemde) takvalı olmalı ve Allah'ın dinine bağlanmalıdır.³

18- Yine buyurur ki:

Halk için öyle bir zaman gelecek ki, İmamları onlardan gizli olacak.

Zürare: "Halkın o zaman vazifesi nedir?" diye sordum ve şu cevabı aldım, der:

İmam zuhur edinceye kadar meşgul oldukları işe, -dinî görevlerine- sarılırlar.⁴

1- İ'lamu'l-Vera, s.425.

2- Kemalu'd-Din, s.322, 31. bab 3. hadis.

3- Kemalu'd-Din, s.343, 33. bab 25. hadis.

4- Kemalu'd-Din, s.343, 33. bab, 25. hadis.

19- Yine şöyle buyurur:

Bu iş (İmam'ın zuhuru ve kıyamı), hiç kimsenin: "Eğer biz olsaydık adaletle hükmederdik." diyememesi için halktan, millete hükmetmemiş hiç bir grup ve sınıf kalmayıncaya kadar gerçekleşmeyecektir. Sonra Kaim hak ve adalet üzerine kıyam edecektir.¹

ZAMANIN İMAMININ DOĞUMU

On ikinci İmam Hz. Mehdi (a.s), hicrî 255 (miladî 867) yılı cuma gecesi tan yeri ağarırken Samarra şehrinde on birinci İmam'ın evinde dünyaya gözünü açmıştır.¹

Babası, on birinci İmam Hz. İmam Hasan Askerî (a.s) ve annesi Hz. İsa'nın havarisi Şem'un'un neslinden olan Rum Kayser'inin oğlu Yuşa'nın değerli kızı, Saykal ve Susen adlarıyla da bilinen Nergis hatundur. Nergis hatun öyle bir fazilete sahipti ki, imamet sülâlesinin büyük hatunlarından İmam Hâdi'nin (a.s) kız kardeşi olan Hekime hatun onu kendi efendisi ve ailesinin seyyidesi² olarak vasıflandırmış ve kendisinin de onun hizmetçisi olduğunu beyan etmiştir.³

Nergis hatun, ülkesinde olduğu zaman hayret verici rüyalar görürdü. Bir defasında Hz. Muhammed (s.a.a) ile Hz. İsa'yı (a.s) kendisini İmam Hasan Askerî'ye (a.s) nikâhladıklarını gördü. Şaşkırtıcı rüyalarından birinde de, Hz. Zehra'nın (s.a) daveti üzerine, Müslüman oldu, ancak İslâm'ı kabul ettiğini ailesi ve çevresinden gizledi. Rüyasında, sınıra giden ordunun, hizmetçi ve cariyesiyle

1- Usul-u Kâfi, c.1, s.514; el-İrşad, Şeyh Mufid, s.326. Bazı rivayetlerde İmam'ın doğumu hicretin 256'sında zikredilmiştir. Kemalu'd-Din, c.2, s.97 ve 106'ya ve Biharul-Envar, c.51, s.15 ve 16 müracaat edilsin.

2- Biharul-Envar, c.51, s.2.

3- Biharul-Envar, c.51, s.12.

1- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.427-428. Gaybet-i Nu'manî'den.

birlikte gizlice sınıra gitmesi söylenmişti. Öyle de yaptı, sınırda İslâm ordusunun öncü birlikleri onları esir aldılar ve onu da, Kayser'in ailesinden olduğunu bilmeden diğer esirlerle birlikte Bağdat'a götürdüler.

Bu olay, onuncu imam Hz. Hâdi'nin (a.s) imametinin son zamanlarında oldu¹ ve İmam Hadi'nin (a.s) tarafından görevlendirilmiş güvenilir bir şahıs, İmam'ın kendi eliyle yazdığı Rumca bir mektubu, Bağdat'a götürüp Nergis hatuna ulaştırdı ve onu köle tüccarından satın alarak, Samarra'ya İmam Hâdi'nin (a.s) yanına getirdi. İmam, Nergis hatunun rüyada gördüğü şeyleri ona hatırlattı ve on

1- Mehdiyi Mev'ûd kitabının önsözünde s.152'de şöyle yazar: Mes'udi'nin Murucu'z-Zehab'deki rivayeti gereğince İmam Hâdi (a.s) hicri 235 yılında Mutevekkil tarafından Medine'den Samarra'ya getirildiler. Hz. Askerî (a.s) de 232 yılında Medine'de dünyaya geldiler. İslâm tarihçileri ve yabancı tarihçilerin yazdığına göre o zaman İslâm ordusuyla Doğu Roma veya şimdiki Türkiye olan Bizans ve Batı Roma (İtalya) ve onu tasarruf edenler arasında savaş başladı, İbn Esir'in Kamil'inde ve diğer kaynakların yazdıklarına göre hicretin 240, 244, 245, 247, 248, 253 yıllarında İslâm Kuvvetleri ile Doğu Roma arasında savaşlar oldu ve bu arada iki tarafın esirleri değiştirildi, Nazilif'in derlediği ve Doktor Muhammed Abdu'l-Hâdi Şe'irî'nin tercüme ettiği "el-Arab ve'r-Rum" Tarihinde şöyle yazar: Hicretin 247. yılında Müslümanlar ve Rumlar arasında savaşlar başladı ve birçok ganimetler Müslümanların eline geçti ve yine 248 yılında Müslümanların lideri Balkocur ile Rumular arasında savaş oldu. O savaşta Romalıların ileri gelenlerinden birçoğu esir düştü. (el-Arab ve'r-Rum Tarihi s.225) İbn-i Esir'de hicretin 249. yılında vuku olaylarla ilgili şöyle yazar: "Ömer B. Abdullah el-Akta ve Cafer b. Ali Saifeh komutanlığında Müslümanlar ile (Kayser'inde katıldığı) Rum kuvvetleri arasında bir savaş oldu." Eğer İmam-ı Zaman'ın (a.f) değerli anneleri 248 yılında esir düşen bu Roma eşrafı arasında esir olmuşsa, bu, Hz. Hâdi'nin (a.s) Samarra'da bekletilişinin on üçüncü yılı ve İmam Askerî'nin (a.s) on altı yaşlarına rastlıyor demektir.

birinci İmam'ın hanımını, bütün dünyayı adalet ve eşitlikle dolduracak olan bir evladın annesi olacağını müjdeledi. Sonra İmam Hadi (a.s), İslâm'ın adap ve ahkâmını öğretmesi için, Nergis hatunu imamet sülalesinin büyük hatunlarından olan kız kardeşi Hekime hatuna teslim etti. Bir müddet sonra Nergis hatun, İmam Hasan Askerî'nin (a.s) eşi oldu.¹

Hekime hatun, İmam Hasan Askerî'nin (a.s) huzuruna gittiği zaman, ona bir evlat vermesi için Allah'a dua ediyordu. O der ki:

Bir gün her zamanki gibi İmam Hasan Askerî'yi (a.s) görmeye gittim, aynı duayı tekrarladığımda buyurdu ki: "**Allah'tan bana vermesini istediğin evlat bu gece dünyaya gelecek**"² Bu esnada Nergis benim ayakkabımı ayağımdan çıkarmak için ileri gelerek: "Efendim, ayakkabınızı çıkarayım." dedi. Ben: "Sen benim efendimsin aslında. Vallahi ayakkabımı çıkarmana ve bana hizmet etmene izin vermem. Ben sana hizmet etmeliyim." dedim.

İmam (a.s) benim bu sözümü duyduğunda: "**Allah sana hayır versin hala.**" buyurdu. Ben güneş batıncaya kadar onun yanındaydım. Cariyelerden birine: "Benim elbisemi getir de gideyim." dedim. İmam buyurdu ki:

Hala, bu akşam bizim yanımızda kal, çünkü bu akşam Allah'ın, kendisi vasıtasıyla ölümden sonra yeryüzünü dirilteceği, Allah Teala'nın indinde değerli olan bir bebek dünyaya gelecek.

1- Biharu'l-Envar, c.51, s.6-11; Şeyh Tusi'nin "Gaybet" adlı eseri, s.124-128; Kemalü'd-Din, c.2, s.90-96.

2- Biharu'l-Envar, c.51, s.25.

Bunun üzerine ben: "İyi ama annesi kim? Ben Nergis'te hamilelik belirtisi göremiyorum!" dedim. İmam: "**Annesi, Nergis'ten başkası değil.**" buyurdular. Ben ayağa kalkarak Nergis'i iyice kontrol ettim. Ama onda hiç bir doğum alameti göremedim. İmam'ın yanına gidip durumu anlattım.

İmam (a.s) tebessüm ederek şöyle buyurdu:

Tanyeri ağarırken onun evladı olduğunu göreceksin. Çünkü o da Musa Kelimullah'ın annesi gibidir. Onun da hamile olduğu belli değildi ve doğuma kadar hiç kimse bilmiyordu. Çünkü Firavun Musa'yı ararken (böyle bir çocuğun dünyaya gelmemesi için) hamile kadınların karınlarını deşiyordu. Bu (akşam dünyaya gelecek bebek) Musa (a.s) gibidir. (Firavunların iktidarını o yıkacaktır; bu sebeple) Firavunlar şimdi onu aramaktadırlar.

Ben, tanyeri ağarana kadar Nergis'i gözetliyordum, yanımda sakın bir halde, hareketsiz bir şekilde uyuyordu. O gecenin sonunda şafak sökerken ansızın korkarak yerinden sıçradı. Hemen onu kucakladım ve ism-i azam duasını okudum. Bu sırada İmam yan odadan: "**Ona Kadir suresini oku!**" diye seslendiler, ben de okudum. Nergis'ten durumunu sordum, "Mevlaman sana bildirdiği şey açığa çıktı." dedi.

Ben İmam'ın (a.s) buyurduğu gibi Kadir suresini okumaya devam ettim, karnındaki bebek de bana eşlik etti ve o da Kadir suresini okuduktan sonra bana selam verdi. Çok korktum, bu sırada imam şöyle buyurdu:

Allah Teala'nın işine şaşırma. Allah Teala biz İmamları küçük yaşta hikmet ile konuşturur ve büyüdüğümüzde yeryüzünde hüccet kılar.

İmam henüz sözünü tamamlamamıştı ki Nergis gözümden kayboldu; sanki benimle onun arasına bir perde çekmişlerdi, onu göremiyordum, bağırarak İmam'a koştum. İmam: "Hala, geri dön, yerinde bulacaksın." buyurdu. Ben geri döndüm çok geçmeden benim ile onun arasındaki perde kalktı. Nergis'i öyle bir nura bürünmüş olarak gördüm ki, nurun şiddetli parlaklığı onu net olarak görmemi engelliyordu. Doğan erkek çocuğun secdede, dizleri üzerine düşmüş olduğunu ve şahadet parmağını kaldırıp şöyle dediğini gördüm:

Şahadet ederim ki, bir ve tek olan Allah'tan başka ilah yoktur ve şahadet ederim ki, ceddim Muhammed Allah'ın resulüdür ve babam Emiru'l-Müminindir.

Sonra tek tek kendine kadar olan bütün imamların imametlerine şahadet verdi ve dedi ki:

Allah'ım! Müddetime amel elbisesi giydirdi ve işimi sona ulaştır adımımı sağlam et ve yeryüzünü benim vasıtamla adalet ve eşitlikle doldur.¹

Emir Sahibinin Doğumunun Gizli Olması

Ümeyyeoğulları ve Abbasoğulları devri, özellikle altıncı İmam Hz. Cafer Sadık (a.s) zamanı ve sonrası, halifelerin Ehlibeyt İmamlarına karşı çok hassas oldukları bir devirdi. Bunun sebebi de toplumun onlara aşırı ilgi göstermesi, her geçen gün toplumdaki etkilerinin artması ve halkın onlara olan ilgisinin fazlaşmasıdır. Bu durum karşısında Abbasi halifeleri kendi iktidarlarını tehlikede görüyorlardı. Özellikle vaat edilen Mehdi'nin (a.s) Peygamber'in (s.a.a) neslinden olup, İmam Hasan Askeri'nin (a.s) soyundan

1- Biharu'l-Envar, c.51, s.12-14; İkmalu'd-Din, c.2, s.100.

geleceği ve dünyayı adalet ve eşitlikle dolduracağı meşhur olması sebebiyle İmam Hasan Askerî (a.s) Samarra'da sıkı bir şekilde gözaltına alınmıştı. Abbasiler, geleceği vaat edilen bu çocuğun dünyaya gelmesini ve büyütülmesini engellemeye çalışıyorlardı. Ama bu doğumun gerçekleşmesinde Allah'ın iradesi söz konusu idi. Onun için Abbasilerin çalışmaları neticesiz kaldı ve Allah Teala, Musa (a.s) gibi onun doğumunu da gizli kıldı. Bununla birlikte İmam Hasan Askerî'nin (a.s) özel ashabı, vaat edilen bu İmam'ı babası hayatta iken defalarca gördüler. İmam Hasan Askerî (a.s) dünyadan göçtükleri zaman yine İmam Mehdi (a.s) açığa çıkarak babasının cenaze namazını kıldırdı ve halk onu gördü, ondan sonra da İmam gözlerden kayboldu.

Hz. Mehdi'nin (a.s) doğumundan, babaları Hz. İmam Hasan Askerî'nin (a.s) şahadetine kadar on birinci İmam'ın yakın akraba ve dostlarından birçoğu, ya onu görmeye muvaffak olmuşlar ya da onun İmam'ın evinde olduğunu bilmişlerdir. Genelde İmam Hasan Askerî (a.s) değerli evladının varlığını gizlemekle birlikte, uygun zamanlarda bunu Şiîlerine bildiriyor, kendisinden sonra sapmamaları için güvenilir dostlarına onu gösteriyordu. Burada konu hakkında birkaç örnek zikrederim:

1- Şia'nın büyüklerinden ve İmam Askerî'nin (a.s) izleyicilerinden olan Ahmed b. İshak der ki: İmam Askerî'nin (a.s) huzuruna gittim, kendilerinden sonraki imamın kim olduğunu sormak istiyordum. Ben sormadan şöyle buyurdular:

Ey Ahmed! Doğrusu Allah Teala Hz. Âdem'i yarattığı andan itibaren yeryüzünü hüccetsiz bırakmamıştır ve kıyamete kadar da bırakmayacaktır. Allah'ın hücceti vasıtasıyla yeryüzü ehlinden belaları

giderecek, yağmur ve yeryüzünün bereketleri dışa vuracaktır.

Ben bunun üzerine: "Ey Resulullah'ın evladı, sizden sonra kim yerinize geçer, kim imam olur?" diye sordum. İmam (a.s) aceleyle eve girdi, omuzlarında dolunay gibi parlayan üç yaşında bir çocuk ile geri döndü ve şöyle buyurdu:

Ey Ahmed b. İshak! Eğer Allah Teala ve O'nun hüccetleri yanında aziz olmasaydın bu oğlumu sana göstermezdim, doğrusu onun adı Resulullah'ın adı, künyesi Resulullah'ın künyesidir. O, zülüm ve kötülükle dolan dünyayı adalet ve eşitlikle dolduracak olan kimsedir. Ey Ahmed b. İshak! O, bu ümmette Hızır (a.s) ve Zülkarneyn gibidir. Allah'a and olsun gaybet edecektir. Öyle ki, onun gaybetinde Allah'ın onun imametine itiraf etmesi için adımını sabit kıldığı ve zuhurunun çabukluğu için dua etmeğe muvaffak kıldığı kimselerin dışında kalan herkes helak olacaktır.

Ben "Efendim, ona kalbimin (daha fazla) mutmain olması için bir deliliniz var mı?" dedim. Bunun üzerine o çocuk çok güzel bir Arapça ile dedi ki:

Allah düşmanlarından intikam alacak yeryüzündeki hüccet benim! Ey Ahmed b. İshak! Gözünle gördükten sonra başka bir delil arama!

RAhmedli Şeyh Saduk buyuruyor ki: Bu rivayeti Ali b. Abdullah el-Verragî'nin yazısında buldum. Ondan sorduğumda bunu benim için Sa'd b. Abdullah'tan o da Ahmed b. İshak'tan nakletti.

2- Ahmed b. Hasan b. İshak el-Kummî der ki: On birinci İmam'ın (a.s) yerine geçecek olan İmam Mehdi (a.s)

dünyaya geldiği zaman, İmam Hasan Askerî'den (a.s) Ceddim Ahmed b. İshak için mektup geldi. Onda İmam'ın el yazısıyla şöyle yazılmıştı:

Benim bir evladım oldu, onun doğum haberini gizli tutman ve kimseye söylememen gerekiyor; biz onun doğumunu yakın akrabalara, akrabalık bağı olanlara ve dostlara söyledik, başka hiç kimseye bildirmiyoruz. Allah Teala onunla bizi sevindirdiği gibi, seni de sevindirmesi için, onun doğumunu sana bildirmek istedik. Vesselam.¹

3- İmam'ın takvalı ve değerli halası Hekime, İmam Hasan Askerî'nin (a.s) hizmetçisi Nesim, Ebu Cafer Muhammed b. Osman Emir, Hüseyin b. Hasan el-Alevî, Emr-i Ahvazî, Ebu Nasr-ı Hadim, Kamil b. İbrahim, Ali b. Asim el-Kûfî, Abdullah b. Abbas el-Alevî, İsmail b. Ali, Yakub b. Yusuf el-Serraf,² İsmail b. Mus'ab b. Cafer, Ali b. Mutahhar, İbrahim b. İdris, Tarif el-Hadim³ ve Ebu Sahl el-Nevbahtî⁴ vaat edilen İmam'dan haberleri olan ve ondan haber veren kimselerdir.

4- Cafer b. Muhammed b. Malik, İmam Hasan Askerî'nin (a.s) bir Şia cemaatine şöyle buyurduğunu nakleder: **"Benden sonra kimin hüccet olacağını sormaya geldiniz değil mi?"** Oradakiler: "Evet efendim." diye cevap verdiler. Bunun üzerine o sırada İmam'a çok benzeyen ay parçası gibi bir çocuk içeriye girdi, İmam şöyle buyurdu:

1- Kemalu'd-Din, c.2, s.107.

2- Kemalu'd-Din, c.2, s.104-114; İsbatu'l-Hudat, c.7, s.15-35 ve s.143; Biharul-Envar, c.51, s.5.

3- el-İrşad, Şeyh Müfid, s.330.

4- el-Künye ve'l-Elkab, c.1, s.91.

Bu, İmam ve benden sonra yerime oturacak kimsedir. Buyruklarını yerine getirin, dağılmayın; çünkü helak olursunuz. Bilin ki bundan sonra ömrü kâmil oluncaya kadar onu göremeyeceksiniz Osman b. Sa'id'in¹ söylediği şeyleri kabul edin ve emrine itaat edin. Çünkü o sizin İmam'ınızın vekilidir ve işler onun elindedir.²

5- İsa b. Muhammed el-Cevherî diyor ki: Ben bir grupla birlikte Hz. Mehdi'nin (a.s) doğumunu tebrik etmek için İmam Hasan Askerî'nin (a.s) huzuruna gittim, kardeşlerimiz Hz. Mehdi'nin (a.s) Cuma akşamı Şaban ayında tanyeri ağarırken dünyaya geldiğini bize bildirmişlerdi. İmam Hasan Askerî'nin (a.s) huzurlarına gittiğimiz zaman önce onu tebrik ettik. Biz hiçbir soru sormadan İmam (a.s) buyurdu ki:

İçinizden biri oğlum Mehdi'nin nerede olduğunu içinde geçiriyor. Musa'nın annesinin onu sandığa koyarak denize atıp, Allah'a emanet ettiği ve sonunda Allah Teala Musa'yı ona geri gönderdiği gibi ben de onu Allah'a emanet ettim.³

1- İmam Mehdi'nin (a.s) dört özel naibinden ilki.

2- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.25.

3- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.143.

GAYBET MESELESİ

İslâm'ın temel usulü ve siyasî, içtimaî, iktisadî, kültürel ahkâm ve diğer eğitimleri İslâm Peygamberi'nin (s.a.a) peygamberliği boyunca ve masum imamlar toplumunda olduğu müddetçe (h. 260 yılına kadar) açıklanmış ve tedvin aşamasına ulaşmıştır. Bu müddet zarfında her ne kadar tağut ve muhaliflerin şiddetli baskısı vardysa da masum imamlar ellerine geçirdikleri her fırsatı değerlendirerek İslâmî meseleleri çeşitli boyutları ile açıklamışlardır. Ve bu öyle bir hadde ulaştı ki, artık hiçbir boşluk bırakılmayarak büyük bir evrensel hükümeti kurup idare edebilecek güç ve düzeye ulaştı.

Diğer taraftan bu iktidarın büyük örneği, beşerin onun tecellisini görmesi ve ondan başkasından yüz çevirmesi için İslâm'ın aziz Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.a) ve Emirü'l-Müminin Ali (a.s) vasıtasıyla ortaya kondu. Buna binaen Hz. Mehdi'nin (a.f) zuhur zamanına kadar Allah tarafından evrensel tek bir hükümet ortamı tamamen hazırlanmıştı. İslâm kanun ve ahkâmı tedvin edilmiş; İslâm adaletinin numunesi bilfiil ortaya konmuştu ancak beşeriyet bu ilahî hükümetin gerçekleşmesi noktasında hazırlıkları yoktu. Eğer insanlar bu durumu kabul etmeye hazır ve muktedir olsalardı, İmam-ı Zaman'ın gaybeti olmazdı ve ilahî kanunları uygulamaya koyar, İslâm'ın adil iktidarını dünyayı baştanbaşa kuşatacak şekilde yerleştirirdi. Bu nedenden dolayı Hz. Mehdi (a.s) gaybete çekilmiş yine aynı

illetten dolayı gaybet-i sugra, gaybet-i kubra'ya dönmüş ve böylece de devam ede gelmiştir. Hz. Mehdi (a.s), zamanın halkı, geçmiş zamandaki milletler gibi onun hükümetine yüz çevirmeyecekleri, her bakımdan hazır ve onun hükümetini kabul edecekleri bir zamanda zuhur edecektir.

RAhmedli Hace Nasiruddin Tusî şöyle yazar:

Hz. Mehdi'nin (a.f) gaybetinin sebebi ne Allah'tır, ne de İmam'ın kendisidir. Gaybetin sebebi halk ve mükellef olanlardır (görev bilincine erişenlerdir). Bu da korkunun galebe çalması ve halkın İmam'a karşı bağlılıklarının kâmil olmayışından kaynaklanmaktadır.¹

Gaybetin etkenlerinin ortadan kalkması ile İmam'ın zuhuru gerçekleşecektir.

Elbette bu mesele ilahî hikmet gereğince gerçekleşti ve biz onun esrarının tamamını bilmiyoruz. Ama gaybetin asıl sırrı şu olabilir; on bir masumun imameti müddetince toplumların tuğyan ve itaatsizliği tecrübe edildi. Halkın onlardan sapması ve onları desteklemeyişleri bu müddet zarfında tamamen belli oldu. Halkın, İslâm'ın âdil iktidarının hükmü altına girmeyeceklerinde en ufak bir şüphe kalmamıştı. Böylesi bir durumda, gaybet kaçınılmazdır. Çok da tabii bir olaydır. Onun toplumda zuhur ve varlığı sorulup durur, böyle bir vaziyette İmam Mehdi ne diye toplumda zahir olsun ki? İmam Mehdi (a.s) zuhuruna ortam hazırlanıncaya kadar gaybet sürecek ve kendi vazifelerini bu halde yerine getirmiş ve getirecektir de. Bu arada onu gerçekten görmek isteyenleri görmeye muvaffak kılacak ve desteklemeye devam edecektir.

1- Risale-i İmamet, 3. bölüm, s.25, Nevid-i Emn ve Eman'dan naklen.

Bir kavim kendisini değiştirmedikçe Allah onu değiştirmesin.¹

Bu sır, zuhur vaktine kadar gizli kalacak ve o zaman bütün insanlar gaybetin sebebinin kendi varlıklarında gizli olduğu halde bundan niye gafil olduklarını anlayacaklar. Öyleyse İmam'ın onlara zahir olması için daha fazla kendilerini hazırlamalı, ıslah edip düzeltmeğe koyulmalıdırlar. Zira onlar bir takım fasık rejimlere gönül bağladılar ve mevcut olan bu rejimlerin bir derde deva olabileceklerini, rüya ile dolu teşkilat ve konferansların bir işe yarayacağını sandılar.

Evet, "Hz. Mehdi'nin (a.s) gözlerden kaybolmasına halk sebep oldu." cümlesinin manası herkesin bu büyük günahı pay sahibi olması demek değildir. Onun manası, zuhur için gerekli olan sayıdır; açıktır ki yüce şahıslardan birçoğu her zaman zuhura hazır idiler ve hazırlar da. Ama toplumda zuhur için hazır olan yeterli sayıda insan yoktur ve hazırlıklı olmayan bir toplum, tabiidir ki, onun iktidarına muhalif ve karşı olacaktır. Onun için gaybet devam edecektir. Allah Teala gaybet vasıtasıyla Hz. Mehdi'yi (a.s) ölümden korumuştur. Çünkü vaat edilenden önce zuhur edecek olursa onu öldürecekler; böylece ilahî görevini yerine getirmeğe muvaffak olamayacak ve zuhuru içtimaî hedefine erişemeyecektir.

RAhmedli Kuleynî "Usul-u Kâfi" kitabında ve Şeyh Tusî "Gaybet" kitabında Zurare'den şöyle nakletmişlerdir:

İmam Sadık'ın (a.s) huzuruna gittim ve o hazrete:
"Kaim kıyamından önce gaybet edecek."
buyurduğunu duyduğumu arz ederek bunun

1- Ra'd Suresi, 11.

sebebini sordum. İmam (a.s): "**Öldürülmesinden korkuyorum.**" cümlesinden kinaye olarak karınlarına işaret etti.¹

İmam Kaim hiçbir rejim ve iktidarı (hatta takiyye olarak bile) resmen tanımadı. Hiçbir yönetici ve sultana takiyye etmekle görevlendirilmemiştir ve hiçbir zalimin hükümet ve saltanat boyunduruğu altına girmemiştir; girmeyecektir de. Zuhur edeceği zaman kimseye biat etmiş olmayacaktır. İmam Kaim (a.s) hiç kimseyle ahdi, akdi ve biati olmadığı bir halde kıyam edecektir.² Çünkü gerçeğe uygun hareket etmesi ve Allah'ın dinini kâmil bir şekilde perdesiz, korkusuz ve mülâhazasız uygulayarak toplumda hâkim kılması için hiç bir ahit, sözleşme ve kayırma olmamalıdır.

Öyle ki, tamamen açık, temiz bir geçmiş ile hiç kimseye karşı taahhüt ve sorumluluğu olmaksızın zuhur ederek bütün dünyada İslâm'ı hâkim kılacaktır.

1- Usul-u Kâfi, c.1, s.337.

2, Usul-u Kâfi, c.1, s.342.

GAYBET-İ SUĞRA VE GAYBET-İ KÜBRA

On birinci İmam'ın şahadetinden sonra, hicrî 260 yılından 329 yılına kadar yani 69 yıl Gaybet-i Suğra (küçük gizlilik) dönemidir.¹ O andan Hz. Mehdi (a.s) zuhur edeceği zamana kadar geçen dönem de Gaybet-i Kübra (büyük gizlilik) dönemidir.

Gaybet-i Suğra'da halkın İmam Mehdi (a.s) ile rabıtası tamamen kesilmedi, ama sınırlıydı. Şiiler, Şia büyüklerinden olan "Özel Naip" vasıtasıyla sorunlarını İmam'a ulaştırıp cevap alabiliyorlardı. Bazen İmam'la görüşmek de mümkündü. Bu zaman dilimini, halk ile İmam arasındaki irtibatın tamamen koptuğu, insanların vazifelerini öğrenmek için İmam'ın genel vekilleri olan müçtehit ve fakihlere müracaat ederek elde ettikleri Gaybet-i Kübra dönemine hazırlık olarak tanımlanabilir.²

Eğer Gaybet-i Kübra ansızın ve birden gerçekleşseydi, düşüncelerin sapmasına ve zihinlerin onu kabullenmeye

1- RAhmedli Ayetullah Seyyid Muhsin Emin "A'yanu's-Şia" adlı eserinde Gaybet-i Suğra'yı 74 yıl olarak kabul etmiş ve onun başlangıcını İmam Mehdi'nin (a.f) doğumundan hesaplamıştır. (c. 4, 3. kısım, s.15).

2- Not: (İki illeti olması mümkündür. İlki Gaybet-i Kübra'ya hazırlık diğeri ise: insanların müçtehitlere müracaatını ve onlara tam bir itaatle itaat etmelerini sağlamaktır. Çünkü dört naibe itaati yaşadılar ve bu konuda tecrübe kazandılar. Aynı durum genel naibler için de geçerli olmuş ve uygulanmıştır.)

hazır olmadıklarına ve reddine sebep olabilirdi. Ama Gaybet-i Suğra müddetince zihinler yavaş-yavaş hazırlandı ve daha sonra Gaybet-i Kübra başladı. Yine Gaybet-i Suğra zamanında, özel naip vasıtasıyla İmam (a.s) ile sağlanan irtibat ve yine o dönemde Şiilerden bazılarının İmam Mehdi'nin (a.s) huzuruna gitmeleri onun doğum ve hayatı meselesini daha fazla sabitleştirdi. Gaybet-i Kübra eğer bunlardan önce olmuş olsaydı, belki de bu mesele bu kadar açık olmayacak ve bazıları şüpheye düşecekti. Allah Teala kendi hikmetiyle İmam-ı Zaman'ın gaybetini (Peygamber (s.a.a) ve İmamların (a.s) bildirdiği gibi) iki şekilde karar kılmıştır. Birincisinde ikincisine hazırlık maksadı güdülen, süresi kısa ve daha hafif olan gaybet dönemi; diğeri ise bundan hemen sonra başlayan uzun müddet içeren Gaybet-i Kübra dönemidir. Ehlibeyt'e tabi olanların inançlarında sabit kalmaları ve sarsıntı geçirmemeleri, İmamlara (a.s) olan inançlarını yitirmemeleri, Hz. Mehdi'yi (a.s) ve ilahî kurtuluşu beklemelidirler. Allah'ın emri olan İmam Mehdi'nin (a.s) kıyam ve zuhurunun gerçekleşmesi ve bütün insanlığın kurtuluş ve saadete ermesi için müminler, gaybet zamanında Allah'ın dinine sınıksız sarılıp kendini her yönden eğitmeli ve takvalı olmalıdır.

Dört Naip

Gaybet-i Suğra zamanında Şia büyüklerinden dört kişi, İmam Mehdi'nin (a.s) özel naibi olmuştur. Onlar İmam'ın huzuruna gider, halkın sorularını İmam'a ulaştırır, İmam'ın da mektupların kenarına yazdığı cevapları halka iletirdi.

Bu dört naibin dışında İmam'ın (a.s) çeşitli şehirlerde de vekilleri vardı, onlar da bu dört naip vasıtasıyla halkın meselelerini İmam'a (a.s) ulaştırıyorlardı. İmam (a.f)

tarafından onlara mektup ve fermanlar çıkarılmıştı¹ veya merhum Ayetullah Seyyid Muhsin Emin'in dediği gibi bu dört kişi mutlak ve umumî temsilci idiler. Ama bunların dışında kalan bazıları hususî işler için görevlendirilmişti. Bu vekiller arasına Ebu Hüseyin Muhammed b. Cafer b. Esad, Ahmed b. İshak-ı Eş'arî, İbrahim b. Muhammed el-Hamedanî ve Ahmed b. Hamza ibn el-Yese gibi müminler vardı.²

Dört naip ise sırasıyla şunlardır:

- 1- Ebu Amr Osman b. Said Amrî.
- 2- Ebu Ca'fer Muhammed b. Osman b. Said Amrî
- 3- Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Ruh Nevbahtî.
- 4- Ebu'l-Hasan Ali b. Muhammed Semerî.

Ebu Amr Osman b. Said Amrî

Ebu Amr Osman b. Said Amrî, halkın güvenini kazanmış değerli bir şahıs, İmam Hâdi (a.s) ile İmam Hasan Askerî'nin (a.s) vekilleri idi.³ İmam Mehdi'nin (a.s) emri ile İmam Hasan Askerî'yi (a.s) kefenleme ve defnetme işlerini üzerine aldı.⁴

Samarra'da Askeriyye mahallesinde ikamet etmesinden dolayı da "Askerî" lakabıyla anılırdı. Saray memurlarının onun İmam'a (a.s) yaptığı hizmeti ve işi anlamamaları için yağ satıyordu.⁵ İmam Askerî (a.s) ile görüşmeleri zor olduğundan, Şiilerin dinî ödemeleri onun vasıtasıyla

1- el-Mehdi, s.182.

2- A'yanu's-Şia, c.4, üçüncü bölüm, s.21.

3- Munteha'l-Makal, el-Mehdi, s.181.

4- A'yanu's-Şia, c.4, 3. bölüm, s.16.

5- A'yanu's-Şia, c.3, 3. bölüm s.16.

İmam'a gönderiliyordu ve Osman b. Said bunları yağ kaplarının içine koyarak İmam'a götürüyordu.¹ Ahmed b. İshak Kummî der ki "İmam Hâdi'nin (a.s) huzuruna müşerref oldum. "Ben her zaman burada olamıyorum, olduğum zamanlar da her zaman sizi göremiyorum, böyle bir haldeyken kime müracaat edeyim ve kime itaat edeyim?" dedim. İmam buyurdu ki:

Bu, Ebu Amr (Osman b. Said Amrî) güvenilir ve emin bir kişidir. Benden taraf size ne der ve ne ulaştırırsa bendendir.

Ahmed b. İshak der ki: İmam Hâdi'nin (a.s) vefatından sonra, İmam Askerî'nin (a.s) yanına gittim ve aynı sözümü tekrarladım. O da değerli babaları gibi şöyle buyurdu:

Ebu Amr emin ve geçmiş İmamların güvenini kazanmış benim hayatımda ve hayatımdan sonra inandığım kişidir. Size bir şey söylese benden söylemiş ve bir şey ulaştırırsa benden ulaştırmıştır.²

Ebu Amr Osman b. Said Amrî, İmam Hasan Askerî'den (a.s) sonra İmam Mehdi'nin (a.s) fermanı üzerine naipliğini sürdürdü. Şiiler sorunlarını ona götürür ve İmam'ın cevabını onun vasıtasıyla alıp halka ulaştırırdı.³

Merhum Muhakkik Damat "Sırat-ı Mustakim" adlı kitabında şöyle yazar:

Şeyh Osman b. Said Amrî, İbn Ebî Ganim Gazvinî'nin "İmam Askerî'nin (a.s) vefat ettiği zaman evladı yoktu." dediğini, bunun üzerine Şiilerin onunla kavga edip İmam'a bir mektup yazdıklarını ve cevabı Şiilere bir delil, mucize

1- Biharul-Envar, c.51, s.344.

2- Biharul-Envar, c.51, s.344.

3- el-Mehdi, s.181; Biharul-Envar, c.51, s.346.

olsun diye, İmam, mürekkepsiz mektup, yani maksadını kuru kalemle beyaz bir kâğıdın üzerine yazdığını nakleder. İmam (a.s) tarafından verilen cevabın metni şöyledir:

Bismillahirrahmanirrahim

Allah sizi ve bizi fitne ve sapıklıktan korusun. Sizlerden bir grubunuzun din ve emir sahiplerinin doğumunda şek ve şüphe ettiği bize ulaştı. Bu haber bizi üzdü ve müteessir etti. Elbette bu üzgünlük sizin içindir; bizim için değil. Çünkü hak da Allah da bizimledir. Birinin bizlerden uzaklaşması korkmamıza sebep olmaz. Bizi yaratan Allah'tır. Diğer varlıklar ise bizim sayemizde yaratılmıştır (yani biz Allah'ın feyizlerinden faydalanıyoruz, halkta bizim feyizlerimizden yararlanır). Niye şüpheye kapılmışsınız? İmamlarımızdan size ulaşan şeyin gerçekleşeceğini bilmiyor musunuz? (Geçmiş İmamlar Kaim'in (a.s) gaybet edeceğini bildirdiler.) Acaba Allah Teala'nın Hz. Âdem'in (a.s) zamanından geçmiş İmam'a kadar halkın sığınması için sığınaklar ve halkın, vasıtasıyla hidayet olması için alametler bıraktığını ve bir bayrak gizlendiğinde diğer bir bayrağın açığa çıktığını ve bir yıldız battığında başka bir yıldızın doğduğunu görmediniz mi? Acaba Allah geçmiş İmam'ın ruhunu alıp kendine doğru götürdükten sonra kendi dinini batıl ettiğini, kendisi ve yaratıkları arasındaki sebep ve vesileleri kopardığını mı zannediyorsunuz? Asla böyle değildir! Hoşlanmadıkları halde kıyamet kopuncaya ve Allah'ın emri zahir oluncaya kadar da böyle olmayacaktır. Öyleyse Allah'tan korkun ve bize

teslim olun ve işleri bize bırakın. Ben size nasihat ettim, Allah bana ve size şahittir.¹

Osman b. Said ölümünden önce İmam Mehdi'nin (a.s) emriyle oğlu Ebu Cafer Muhammed b. Osman'ı İmam Mehdi'nin (a.s) vekil ve naibi olarak tanıttı.

Ebu Cafer Muhammed b. Osman b. Said Amrî

Muhammed b. Osman da babası gibi Şia büyüklerinden olup takva, adalet ve yücelik bakımından Şiilerin güven ve saygısını kazanmıştı. Daha önce de İmam Hasan Askerî (a.s) onun ve babasının güvenilir ve itimat edilir olduğunu belirtmişlerdi. RAhmedli Şeyh Tusî şöyle yazar:

Bütün Şiiler onun adaleti, takvası, emanete sadık olduğu hususunda aynı fikirdedirler.²

Birinci naip Osman b. Said'in vefatından sonra onun ölümü ve oğlunun naipliği hakkında İmam Mehdi (a.s) tarafından şöyle bir tevki geldi:

Doğrusu biz Allah'tanız ve yine ona döneriz. Onun emrine teslim ve onun takdirine rıza göstermişiz. Baban kutlu yaşadı ve tertemiz öldü, Allah ona rAhmed etsin, onu imamlarına ve efendilerine kavuştursun. Üstün ve yüce Allah'a, İmamlara yakınlık kastıyla onların işlerinde

1- Envaru'l-Behiyye, c.324.

2- Biharu'l-Envar, c.51, s.345-346. Şeyh Tusî'nin "Gaybet" kitabı, s.216. ve 219 el-Kunye ve'l-Elkab, c.3. s.230 Tevki (sonu ayn ile) yani bir şeyin kenarına yazma ve ıstılahta padişah ve halifelerin emir ve fermanlarına da denir. Şia âlimlerinin kitaplarında gaybet zamanında İmam-ı Zaman (a.f) tarafından Şiilere ulaşan mektup ve fermanlara "Tevkiat" denir.

çalışmaktan geri kalmadı. Allah onu nurlu kılsın; hatalarını bağışlasın.

Tevki'in diğer bir yerinde şöyle buyurmuştu:

Allah senin sevabını artırsın, musibetinde sana güzel sabır versin. Siz yaşlı olduğunuz gibi biz de yaşlıyız. O ayrılışıyla, seni de, bizi de yalnız bıraktı. Allah, göçtüğü yerde onu sevindirsin. Kutluluğunun en yüce delili şu ki: Allah ona, kendisinden sonra yerine geçmesi, onun işini yüklenmesi ve onu rAhmedle anmasını sağlamak için senin gibi bir oğul vermiş. Ben, Allah'a hamd olsun derim, çünkü onun yerine geçmenle canlar huzur içinde. Üstün ve yüce Allah'ın seni onun yerine geçirmesiyle, gönüller rahatlamış oldu. Allah yardımcın olsun, sana güç, kuvvet versin, yardım etsin, başarı versin; dostun, koruyucun, görüp gözetenin olsun.¹

Abdullah b. Cafer Himyerî diyor ki: Osman b. Said dünyadan göçtüğü zaman, İmam Mehdi'nin (a.s) daha önce bize yazdığı, bizim için gelen kendi el yazısı olan bir mektupta Ebu Cafer'i (Muhammed b. Osman b. Said Amrî) babasının yerine atamıştı.²

Yine başka bir tevki de İshak b. Yakub Kuleynî'ye cevap olarak yazmışlardır ki:

...Ve amma Muhammed b. Osman Amrî, Allah ondan ve babasından razı olsun, doğrusu ben ona

1- Biharul-Envar, c.51, s.349; Kemalu'd-Din, c.2, s.188 38. hadis; Gaybet-i Şeyh Tusi, s.219-220.

2- Biharul-Envar, c.51, s.349.

inanıyorum. Onun benim tarafımdan yazdığı şey benim yazdığım şeydir.¹

Abdullah b. Cafer Himyerî der ki: Muhammed b. Osman'dan Hz. Mehdi'yi gördün mü diye sordum. Buyurdu ki: "Evet, Onunla son olarak Kâbe'nin kenarında görüştüğümüzde şöyle buyurdu:

Allah'ım! Bana vaadini verdiğin şeyi gerçekleştir.²

Yine Müstacar'da* şöyle dediğini gördüm:

Allah'ım düşmanlarımdan intikam al.³

Yine Muhammed b. Osman diyor ki: Hz. Mehdi (a.s) her yıl hac töreninde hazır bulunur, o milleti görür ve tanır, halk da onu görür, fakat tanımaz.⁴

Muhammed b. Osman kendisi için bir mezar hazırlamış ve üzerini sace (bir çeşit elbise ve bez) ile örtmüştü ve onun üzerine de Kur'ân'dan ayetler ve masum İmamların isimlerini yazmıştı. Her gün onun içine giriyor, bir cüz Kur'ân okuyor sonra da çıkıyordu.⁵

Bu değerli kişi, ölmeden önce öleceği zamanı bildirmiş ve aynı günde de ölmüştü.⁶ Ölümünden önce Şia büyüklerinden bir grup, onun yanına gitti. İmam Mehdi'nin (a.s) emriyle Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Ruh Nevbahtî'yi kendinden sonraki naip olarak ve İmam ile irtibatı

1- Biharul-Envar, c.51, s.349-350; Gaybet, Şeyh Tusi, s.220; Keşfu'l-Gumme, c.3, s.457.

2- Biharul-Envar, c.51, s.351.

* Mustecar, Rüknu Yemani'ye yakın Kâbe'nin kapısının karşısında, günahkârların af dilemek için sığındıkları bir yerdir.

3- Biharul-Envar, c.51, s.351.

4- Biharul-Envar, c.51, s.351.

5- el-Künye ve'l-Elkab, Necef baskısı, c.3, s.267-268.

6- el-Künye ve'l-Elkab, c.3, s.268.

sürdürecek şahıs olarak tanıttı ve: "O, benim yerime geçecek, artık işlerinizde ona müracaat edin."¹ diye de buyurdu.

Ebu Cafer Muhammed b. Osman Amrî hicrî 305 yılında vefat etti.²

Hüseyin b. Ruh Nevbahtî

Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Ruh Nevbahtî, dost ve düşman yanında özel bir azamet ve değere sahipti. Akıl, takva, fazilet ve ileri görüşlülüğüyle tanınır, çeşitli fırkaların geneli onu sever ve sayardı. İkinci sefir Muhammed b. Osman Amrî'nin zamanında bazı işlerin mesuliyetini üstlenmişti. Muhammed b. Osman'ın yakın dostları arasında Cafer b. Ahmed b. Mutil Kummî herkesten daha fazla onunla samimi ve irtibatta idi. Hatta Muhammed b. Osman'ın hayatının son zamanlarında yemeği Cafer b. Ahmed'in ve babasının evinde hazırlanıyordu. Ashap arasında Cafer b. Ahmed b. Mutil'in ikinci sefirden sonra görevi alma ihtimali daha yüksekti. Muhammed b. Osman ihtizar (can verme) halindeyken Cafer b. Ahmed onun baş tarafında ve Hüseyin b. Ruh ayak tarafında oturmuşlardı.³ Muhammed b. Osman, Cafer b. Ahmed'e dönerek buyurdu ki: "İşleri Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Ruh'a bırakmam emredilmiştir."

Cafer b. Ahmed yerinden kalkarak Hüseyin b. Ruh'un elinden tutup Muhammed b. Osman'ın baş tarafına oturttu, kendisi de onun ayak tarafına geçti.⁴

1- Biharu'l-Envar, c.51, s.354-355; Gaybet-i Şeyh Tusî, s.326-327.

2- Biharu'l-Envar, c.51, s.352.

3- Biharu'l-Envar, c.51, s.353-354.

4- Biharu'l-Envar, c.51, s.354.

Hz. Mehdi (a.s) tarafından, Hüseyin b. Ruh hakkında buyurduğu tevki şöyledir:

Biz onu tanıyoruz, Allah Teala hayır ve rızasını ona tanıtсын ve hükmü ile ona yardımcı olsun. Onun mektubundan haberdar olduk. Bizce güvenilir ve inandır bir kişidir. Bizim yanımızda onu sevindirecek kadar bir makam ve sevgisi var, Allah iyiliğini artırsın. Doğrusu Allah, her şeyin velisidir. Her şeye kadirdir, ortağı olmayan Allah'a hamd olsun ve Allah'ın selamı peygamber olarak göndermiş olduğu Muhammed'e ve Ehlibeyti'ne olsun.

Bu mektup hicrî kamerî 305 yılı şevval ayının altısı pazar günü yazılmıştır.¹ Birçok kitap yazmış olan Bağdat'ın büyük kelim âlimlerinden ve Nevbahtî soyunun büyüğü olan Ebu Sehl Nevbahtî'den "Niçin Şeyh Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Ruh sefirlik mevkisine erişti de, siz bu makama erişemediniz?" diye sorduklarında dedi ki:

Onlar (İmamlar) seçilecek kimseyi herkesten daha iyi bilirler; (liyakatli ve daha uygun olanı tercih ederler.) Ama ben davranış ve tartışması sert olan biriyim. Eğer ben Hz. Mehdi'nin sefiri olsaydım ve şimdi Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Ruh'un (sefirlik sebebiyle) bildiği gibi Hz. Mehdi'nin (a.s) yerini bilseydim ve (İmam'ın hakkında muhaliflerle bahse giriştiğimde) zor duruma düşseydim (kendimi kontrol edemeyip) İmam'ın yerini açığa vurabilirdim. Ama Ebu'l-Kasım (sır saklama ve kaçınmada öyle bir kişidir ki) eğer İmam onun gömleği altında gizlense

1- Biharu'l-Envar, c.51, s.351; Gaybet, Şeyh Tusî, s.227.

ve onu kesici aletlerle lime lime etseler yine de onu açığa vurmaz, yerini belli etmezdi.¹

Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Ruh, yirmi bir yıl civarında İmam'ın naipliğini yaptı ve ölmeden önce İmam'ın emriyle naipliği Ebu'l-Hasan Ali b. Muhammed Samerî'ye bıraktı ve hicrî 326 yılının şaban ayında vefat etti. Mezarı Bağdat'tadır.

Ebu'l-Hasan Ali b. Muhammed Samerî

"Munteha'l-Makal" kitabının yazarı, dördüncü sefir Ebu'l-Hasan Ali b. Muhammed Samerî hakkında şöyle yazar:

O, anlatılamayacak kadar büyük bir azamete sahiptir.² O değerli zat, İmam Mehdi'nin (a.s) emri ile Hüseyin b. Ruh'tan sonra İmam'ın (a.s) sefiri olarak Şiilerin sorunlarının halli için görevlendirildi.

RAhmedli Muhaddis Kummî şöyle yazar:

Ebu'l-Hasan Samerî, bir gün yanında olan seçkinlerden bir gruba: "Allah size Ali b. Babeveyh Kummî'nin mateminde mükâfat versin, o, şimdi dünyadan göçtü." buyurdu.

Onlar saat, gün ve ayı not aldılar; 17 veya 18 gün sonra Ali b. Babaveyh Kummî'nin o tarihte vefat etmiş olduğunu öğrendiler.

Ali b. Muhammed Samerî hicrî 329 yılında vefat etti.³ Vefatından önce Şiilerden bir grup onun etrafında toplanarak: "Senden sonra kim sefir olacaktır?" diye

1- Biharu'l-Envar, c.51 s.359; el-Kûnye ve'l-Elkab, c.1, s.91.

2- Biharu'l-Envar, c.51, s.358 360.

3- Gaybet, Şeyh Tusî, s.242-243.

sorduklarında dedi ki: "Bu konuda hiç kimseye vasiyet etmek için görevlendirilmedim."¹

Daha sonra Hz. Mehdi (a.s) tarafından bu konuda çıkarılan hükmü, Şiilere gösterdi. Onlar da bu hükümden kopya aldılar. Hükmün metninin tercümesi şöyledir:

Bismillahirrahmanirrahim

Ey Ali b. Muhammed Samerî! Allah senin musibetinde kardeşlerinin mükâfatını arttırsın. Sen altı gün sonra dünyadan göçeceksin. Onun için, işlerini derleyip toparla. Ölümünden sonra yerine geçmek üzere birisi hakkında tavsiyede bulunma. Doğrusu Gaybet-i Kübra dönemi başlamıştır artık. Allah Teala izin vermedikçe zuhur olmayacaktır. Zuhur, ancak O'nun izniyle olur. Bu da uzun bir zaman sonra, kalpler taşlaştıktan ve yeryüzü zulümle dolduktan sonra olacaktır. Çok geçmeden Şiilerimden beni gördüklerini (sefir unvanıyla irtibata olduklarını) söyleyenler gelecektir. Ama bilin ki Süfyani'nin çıkmasından ve yüksek çılgılık² duyulmasından önce bu iddiada (sefirlik ve vekillik unvanıyla görme iddiasında) bulunan herkes yalan söylemektedir. Güç ve kuvvet, ancak Allah'tandır.³

Altıncı gün Ali b. Muhammed Samerî dünyadan göçtü ve Helencî caddesinde Ebu İtab Nehri'nin kenarında toprağa verildi.⁴ İmam'ın hususi sefirleri halkın en takvalı,

1- Biharu'l-Envar, c.51, s.360

2- Süfyani'nin çıkışı ve yüksek ses İmam-ı Zaman'ın (a.s) zuhuruna yakın bir zamanda gerçekleşecek iki alamettir.

3- Biharu'l-Envar, c.51, s.361; Gaybet, Şeyh Tusî, s.242-243; Merhum Şeyh Saduk, Kemalü'd-Din, c.2, s.193.

4- A'yanu's-Şia, c.4, 3. cüz, s.21; Kamusu'r-Rical, c.7, s.512.

en asaletlisi ve Müslümanların en takvalısı ve Müslümanların en çok güvenip itimat ettikleri kimselerdi. Gaybet-i Suğra boyunca Şiiler soru ve müşküllerini onlara arz ediyorlardı ve İmam cevabını onların vasıtasıyla Şiilere gönderiyordu. O zaman bu gibi irtibat herkes için mümkün idi. Hatta yüce şahsiyetli kimselerden bazıları hususi sefirler vasıtasıyla İmam'ın (a.f) huzuruna gidip görüşme imkânı bulmuşlardır.

Bu müddet zarfında hususi sefirler vasıtasıyla İmam-ı Zaman'dan (a.f) görülen keramet ve mucizeler, Şiileri onlar hakkında daha fazla tatmin ediyordu.

Merhum Şeyh Tusi "İhticac" kitabında şöyle yazar:

İmam'ın (a.s) açık emri ve önceki sefirin tanıtması, belirtmesi ve tayin etmesi olmadan İmam'ın özel vekillerinden hiçbiri sefirlik iddiasında bulunmamış ve Şiiler de, İmam Mehdi (a.s) tarafından onların sözlerinin doğruluğu ve sefirliklerinin gerçekliğine delalet eden bir mucize ve alamet görmeyinceye kadar, onların hiçbirinin sözünü kabul etmemişlerdir.¹

Gaybet-i Suğra'nın müddetinin son bulmasıyla Gaybet-i Kübra dönemi başladı. Bu dönem şimdiye kadar devam etmekte ve ne zaman biteceğini de ancak Allah bilmektedir. Gaybet-i Suğra zamanında halk hususi sefirler vasıtasıyla sorunlarının cevaplarını Hz. Mehdi'den (a.s) alabiliyorlardı. Bu zamanda aynı şeyin mümkün olmayışından dolayı halkın sorunlarına Hz. Mehdi'nin umumi sefirlerine müracaat ederek almaları gerekmektedir. Çünkü onların görüşü hususi hüküm ve rivayet hükmü gereğince hüccettir.

1- Biharul-Envar, c.51, s.362.

RAhmedli Keşşî şöyle der: Hz. Mehdi (a.s) tarafından çıkarılan tevkide İmam (a.s) buyurmuştur ki:

Dostlarımızın bizce güvenilir olan kimselerin bizden naklettikleri şeylerde şüphe kalmaları için hiçbir özür ve bahaneleri yoktur. Dostlarımız sırrımızı, onlara bıraktığımızı ve onlara verdiğimizizi bildiler.¹

Şeyh Tusi, Şeyh Saduk ve Şeyh Tabersî de, İshak b. Ammar'dan şöyle nakletmişlerdir: Mevlam Hz. Mehdi (a.s) Şiilerin gaybet zamanındaki vazifesi hakkında) şöyle buyurmuştur:

Karışlaştığımız olaylarda, hadislerimizi rivayet edenlere müracaat ediniz. Çünkü onlar sizin üzerinize benim hüccetimidir ve ben de onlara Allah'ın hüccetiyim.²

Merhum Tabersî de "İhticac" adlı kitabında İmam Sadık'ın (a.s) bir hadiste şöyle buyurduğunu nakleder:

Nefsini kontrol eden, dinini koruyan, heva ve hevesine muhalif olan, mevlasına (İmamlara -a.s-) itaat eden fakihlerden birini taklit etmek avam halk için gereklidir.³

Böylece Gaybet-i Kübra döneminde Müslümanların meselelerinin halledilmesi için Veliyi Fakih mesul olmuştur. Gerçi fakihler için fetva ve hüküm verme makamı daha önceden masum İmamlar tarafından beyan ve tasvip edilmişti. Ama İslâm fakihlerinin resmîyeti bu tarihten itibaren başladı, İmam Mehdi'nin (a.s) zuhuruna kadar da devam edecektir.

1- el-Mehdi, s.182-183.

2- el-İhticac, s.283.

3- el-Mehdi, s.182-183.

GAYBETİN MÜSPET VE MENFİ TESİRLERİ

Hz. Mehdi'ye (a.s) iman etmek ümidin artması ve fikrin gelişmesine sebep olur. Geleceği vaat edilen Mehdi'ye (a.s) inanmanın ve onun her zaman zuhur edebileceği ihtimalinin iyi kalpli ve liyakatli kimselerde derin ve yapıcı etkisi vardır. Onlar, İmam Mehdi'ye (a.s) yardım etmeye muvaffak olmak, huzurunu derk edebilmek, ziyaretinden mahrum kalmamak ve rızasını kazanabilmek için kendilerini tezkiye ederler, zulüm ve kötülükten kaçınırlar, adalet ve kardeşliğe sevgi beslerler. Hiç bir fasık ve zalim hükümetin boyunduruğu altına girmemiş olan Hz. Mehdi'ye (a.s) inanmak, onu izleyenlerde öyle bir hal ve durum yaratır ki, bütün tağut ve zalimlerin karşısında direnirler, onların boyunduruğu altına girmez ve zulme karşı çıkarlar.

Hz. Mehdi'nin (a.s) zuhuruna inanmak, Müslümanların her şeyi olurlarına bırakmalarına, köşeye çekilip işleri yarına ertelemelerine, kâfir ve zalimlerin musallat olmalarını kabullenmelerine, ilim ve sanayide ilerlememelerine ve sosyal ıslahlar için yapılan çalışmalarını durdurmalarına sebep olmamalıdır.

"Hz. Mehdi'ye (a.s) inanmak, zaafa, ihmalkârlığa ve gevşekliğe sebep olur." düşüncesi doğru değildir. Masum İmamlar (a.s) ve onların yılmak bilmeyen gayretli öğrencileri yoksa Hz. Mehdi'nin (a.s) zuhuruna inançları yok muydu? Acaba büyük İslâm âlimleri buna iman

etmemişler miydi? Onlar bütün güçleriyle gayretlerini sarf edip İslâm'ın adının yücelmesi için ellerinden gelen bütün çabalarını sarf ediyorlardı; en küçük bir fedakârlıktan kaçınıyorlardı; her zaman mesuliyetlerinin bilincinde hareket ediyor, ağır görevleri yerine getiriyor, daima yapıcı projeler geliştirip büyük bir titizlik ve ümitle uygulamaya koyuyorlardı.

İlk Müslümanlar, İslâm'ın ilerleyeceğini ve önlerinde büyük zaferlerin olduğunu Resulullah'tan (s.a.a) duymuşlardı. Ama bu müjde, onların gevşeklik gösterip bir kenara çekilmelerine sebep olmadı, bilakis gayret ve çabalarını artırmış, fedakârlık ve yardımlaşma ile hedefe ulaşmışlardır.

Bugün de Müslümanların büyük bir sorumluluğu vardır. Bunu da yılmadan yerine getirmelidirler, durumlarını tahlil etmeli, fırsatlardan son derece iyi bir şekilde yararlanmalıdırlar. Düşmanın fikri, siyasî, askerî saldırıları karşısında İslâm'ı, Müslümanları savunmalı ve onların etkisini kırmalıdırlar. Ayrıca İmam-ı Zaman'ı (a.f) derk etme kabiliyeti elde etme, onun lütfüne şamil olma ve zuhur ortamı hazırlamak için kendini eğitip günahlardan sakınmalıdırlar.

Emirü'l-Müminin Ali (a.s), Resulullah'tan (s.a.a) şöyle nakleder:

İbadetlerin en üstünü, Mehdi'nin zuhurunu beklemektir.¹

İmam Zeynelabidin (a.s) de buyurur:

On ikinci İmam'ın gaybeti uzun sürecektir. Onun imametine inanan ve gaybet zamanında zuhurunu

1- Yenabiu'l-Mevedde, s.493; el-Mehdi, s.201.

bekleyen halk, diğer zamanlarda yaşayan halktan daha üstündür. Çünkü Allah Teala onlara öyle yüce bir akıl, düşünce ve marifet derecesi vermiştir ki, onlar için gaybet zamanı, İmam'ın hazır bulunduğu zaman gibidir ve Allah onları Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda cihat eden mücahitler gibi kılmıştır. Doğrusu onlar bizim samimi ve gerçek Şiilerimizdir. Onlar, gizlide ve açıkta insanları Allah'a yönelmeye çağırırlar. Bunun içindir ki, zuhuru beklemek en büyük ibadet ve kurtuluştur.¹

Merhum Ayetullah Sadruddin Sadr yazıyor ki:

Bekleyiş, beklenen şeyin gerçekleşmesini gözlemektir. Hz. Mehdi'nin (a.s) zuhurunun beklenmesi sosyal ıslaha neden olmaktadır; bunun da özellikle İmamiye (Caferî Şîi) toplumu üzerinde ıslah etkileri vardır ve onlar şunlardan ibarettir:

1- Bekleyiş, düşünce ve duyguyu beklenen şey üzerinde yoğunlaştırmaktır. Bunun ister istemez iki faydası vardır:

a) İnsanın fikir ve iş gücünün çoğalmasına sebep olur.

b) İnsan, güç ve dikkatini bir tek şey üzerinde toplama kudret ve gücünü bulur. Her iki fayda insanın dünya ve ahirette ihtiyaç duyduğu en önemli şeylerdendir.

2- Bekleyiş, zorlukların insana kolay gelmesini sağlar. Çünkü zorlukların giderilme eşiğinde olduğunu bilir. Giderileceğini bildiği bir zorluk ile giderilip giderilmeyeceği belli olmayan bir zorluk arasında çok fark vardır. Özellikle kesin olan şey, Hz. Mehdi'nin (a.s) zuhur edip, yeryüzünü adalet ile dolduracağı ve bütün zorlukları bertaraf edeceğidir.

1- Biharü'l-Envar, c.52, s.122.

3- İnsanın, İmam Mehdi'nin (a.s) ashabı, yardımcısı, dostlarından olma arzu ve isteğine sahip olması, bekleyişin gereğidir. Bu arzunun gereği, onun dostluğunu kazanma ve huzurunda cihat etme liyakatini kazanma gayesiyle nefsi ıslah edip ahlakını düzeltmek ve gerçek bir mümin olmak için çalışmaktır. Evet, bunun için, bugün toplumumuzda bir eksiklik olan İslâmî ahlâka şiddetle ihtiyacı vardır.

4- Bekleyiş, nefsi ve hatta diğerlerini ıslah etmeyi gerektirdiği gibi, Hz. Mehdi'nin (a.s) düşmanlarına galip gelmesi için insanın ortam hazırlaması, bu hedef için gerekli olan bilgi, ilim ve vesileleri tahsil etmesini de gerektirir. Hz. Mehdi'nin (a.s) düşmanlarına galip geleceği bilindikten sonra, bunlar gerçek bir bekleyişin sayısız sonuçlarından sadece bir kaçıdır.¹

Merhum Muzaffer şöyle yazar:

Dünyayı ıslah edici ve hak yolda olanların kurtarıcısı Hz. Mehdi'yi (a.s) beklemek, dinî meselelerde elini kolunu bağlayıp hiçbir şey yapmamak demek değildir. Bilhassa dini hükümleri uygulamak yolunda cihat, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak gibi dinî farzlara sınıksız sarılmaktır. Çünkü Müslüman, ne durumda olursa olsun ilahî ahkâmla amel etmek, onu iyi tanımak için adım atmak ve mümkün olduğu kadar iyiliği emredip kötülükten sakındırmakla görevlidir. İslah ediciyi beklemek bahanesiyle farzları yerine getirmemek doğru değildir. Bekleyiş, Müslümanların üzerinden hiç bir dini vazifeyi kaldırmaz ve hiçbir ameli geciktirmez.²

1- Kitabul-Mehdi, s.201-202.

2- Der İntizar-ı İmam, s.54.

Böylece Şia'nın gaybet zamanında dahi büyük bir imtihan verdiği açıktır. Bir taraftan dinini koruması, diğer taraftan da İmam'ın (a.s) zuhurunda İslâm'a yardım etme şerefine varması için ortam hazırlaması gerekir; halkın çoğunun bu imtihanı kazanmaya muvaffak olamayacağı unutulmamalıdır.

Cabir el-Cu'fi diyor ki: İmam Bâkır'a (a.s): "Kurtuluşunuz ne zaman olacaktır?" dedim. Buyurdu ki:

Heyhat! Heyhat! Sizler elekten geçirilip sonra iyice elekten geçirilip ayrılmadıkça zuhurumuz olmayacaktır!

İmam (a.s) bu cümleyi üç defa tekrarladı.¹

Evet, bekleyişin bir özelliği de, vazifeler yerine getirildikten, çabalar harlandıktan sonra artık ümitsizlik diye bir şeyin kalmaması ve Allah tarafından kurtuluşun gelmesini ümitle beklemektir.

Yine gaybetin önemli tesirlerinden birisi de şudur: beşeriyet bu çağda var gücünü harcayarak vahiy, ilham ve gaybî yardımlar dışında beşeriyet kervanını Allah'a yakın olan asıl ve son hedefe ulaştırmanın mümkün olmadığını tecrübe yoluyla anlayacak ve sonunda vahiy ve ilahî öğretiler karşısında boyun eğecektir.

Gaybet Zamanında İmam'ın Varlığının Faydaları

Masum İmam'ın varlığının felsefesini iyice bilmeyen bazı kimseler "Gaybet döneminde İmam'ın (a.s) ne faydası var?" diye sorarlar. İnsanoğlu her şeyin yaratıcısı olan yüce Allah'ın huzurunda tam bir marifetle ibadet etmek için

1- el-Mehdi, s.172, Ravzatu'l-Vaizin'den.

yaratılmıştır. Bu hedefe de ancak, bir masum imamın varlığıyla ulaşılabilir.

Melekler insanın yaratılışına itiraz ediyorlardı. İnsanın fesatlarıyla ibadetlerini mukayese ederek onun yaratılmasını istemiyorlar ve şöyle diyorlardı:

Biz seni sürekli övüp, yüceltip takdis edip dururken, orada bozgunculuk çıkaracak ve kan akıtacak birini mi var edeceksin?¹

Allah Teala, Hz. Âdem'in Allah'ı kâmil olarak tanmasına ve O'na kulluk ve ibadet etmesine vesile olacak cihan ve melekût âlemi hakkındaki bilgi ve ilmini meleklerle göstererek onları ikna edip susturdu.

Hz. Âdem (a.s), âlemlerin Rabbinin emriyle bilgisini meleklerle kanıtlayınca hüccetlerin varlığının hakikatini ve onların Allah yanındaki yüce makamını gördüler ve bunun, kendilerinin tespîh ve kutsamalarıyla mukayese edilemeyeceğini ve bu seçkin kişiler beşer cinsinden olduğu için beşerin yaratılışı yerli yerinde, layık ve tercih edilirdiği bilincine vardılar.

Öyleyse yaratılışın felsefesini açıkça ortaya koyan şey, bütün meleklerin baş eğdiği bu seçkin kişilerin varlığıdır. Çünkü seçkin kişilerin ibadetleri eşsizdir ve hiçbir ibadet onların ibadetlerinin yerini dolduramaz; ilahî hüccetlerin varlıkları beşerin başlangıcı ve yaratılışı için ikna edici olduğu gibi, hayatın ve beşeriyet silsilesinin devamı için de ikna edicidir ve ilahî hüccet insanlık toplumunda daima mevcut olmalıdır. Eğer varlık nimeti bizi de kapsıyorsa, bu liyakatli kişilerin varlıklarının bereketindedir ve eğer bu değerli kişiler olmasaydı biz de var olmazdık. Varlık

1- Bakara Suresi, 30.

elbisesini giymiş olduğumuz şu anda dahi eğer onlardan birisi olmasa, yine yokluğa ve hiçliğe karışırız. Bunun için ilahî hüccetler yalnız maarif ve ilimlerde insanoğlunun velinimeti olmakla kalmayıp varlık nimetinde de velinimettirler ve boynumuzda minnetleri vardır.

Ziyaret-i Camia'da şöyle geçmektedir:

Ey velinimetlerim! Övgünüzü sayıp bitiremem ve hakikatinizi gerçek anlamıyla övemem, makam ve mevkiinizi nitelendirmekten acizim, iyilerin nuru ve salihlerin hidayet edicisi sizlersiniz; siz, her şeye gücü yeten Allah'ın hüccetlerisiniz. Allah, yaratmaya sizinle başladı ve sizinle de bitirecek. O, sizin hatırlarınız için yağmur yağdırır ve sizin hatırlarınız için gökyüzünün yere kapanmasını engeller ve sizin hatırlarınız için üzüntüleri giderir, zorlukları bertaraf eder.

İmam Sadık (a.s) değerli babaları İmam Bakır'dan (a.s) şöyle nakleder:

Bizim ibadetlerimizle aziz ve celil Allah'a ibadet edilir, eğer biz olmasaydık; Allah'a hakkıyla ibadet edilmezdi.¹

Birçok rivayette: "**Yeryüzü hiç bir zaman masum imamsız kalmaz.**"² buyrulmaktadır.

İmam Bâkır (a.s) şöyle buyurmakta:

Vallahi Allah, Âdem'in ruhunu aldığı vakitten itibaren yeryüzünü imamdan mahrum bırakmamıştır. Halk onun vasıtasıyla Allah'a doğru hidayet bulur. O, Allah'ın halka hüccetidir ve yeryüzü Allah'ın halka

1- Usul-u Kâfi, c.1, s.193.

2- Usul-u Kâfi, c.1, s.178, 2. hadis

hücceti olan imam olmaksızın bir an bile baki kalmaz.¹

Diğer bir mesele de, İmam'ın (a.s) manevî hidayetidir. Masum İmam, zahirî ameller merhalesinde hidayet edici ve kılavuz olduğu gibi manevî hayat aşamasında da hidayet edicidir ve amellerin hakikati onun hidayetiyle birliktedir. Allah Teala Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki:

Onları öyle rehberler kıldık ki, emrimizle halkı doğru yola sevk ederler ve onlara hayırlı işleri vahyettik.²

Başka bir yerde de buyuruyor ki:

Ve içlerinden, sabrettikleri için onları emrimizle doğru yola sevk edecek rehberler tayin etmiştik.³

Allame Tabatabaî şöyle yazar:

Bunun benzeri ayetlerden şu anlaşılmaktadır ki; İmam (a.s), zahirî hidayet ve aydınlatmanın yanında soyut ve melekler âlemi cinsinden olan bir çeşit manevî hidayete de sahiptir. Ayrıca hakikati, nuraniyeti ve zatının iç yüzü vasıtasıyla halktan iyi kimselerin kalbinde tesir ve tasarruf eder, onları yaratılışlarının son hedefi olan kemal derecelerine doğru cezp eder.⁴

Şiânın, dinî ahkâmı ve gerçekleri açıklaması ve halkı hidayet etmesi için Hz. Mehdi'nin (a.s) varlığını gerekli bulmasına itiraz ederek: "Hz. Mehdi'nin (a.s) gaybeti bu maksadı bozuyor. Çünkü gaybeti nedeniyle halkın ulaşma imkânı olmayan bir imamın

1- Usul-u Kâfi, c.1, s.178, 8. hadis

2- Enbiyâ Suresi, 73.

3- Secde Suresi, 24.

4-- İslâm'da Şia, s.260.

varlığının hiç bir faydası yoktur." diyenler imametın gerçek manasının bilincine varmamışlardır. Çünkü imamet bahsinde, imamın vazifesinin yalnızca maariflerin dış yüzünü açıklamak ve halkın zahirî rehberliği olmadığı açıklanmıştır. Halkın zahirî hidayeti imamın sorumluluğunda olduğu gibi, amellerin batını da onun velayet ve hidayetinin sorumluluğundadır. Halkın manevî hayatını bununla düzene sokar. Amellerin gerçeğini Allah'a doğru yükseltir. Bunun için de masum imamın fizikî huzurunun veya gaybetinin hiçbir etkisi yoktur. İmam her ne kadar halkın maddi gözlerinden saklı kalsa da batini yolla onların nefisleri ve ruhlarıyla bağlantısı olduğu, her ne kadar zuhur etmemiş ve evrensel islahının vakti gelmemiş olsa da varlığının daima gerekli olduğu daha önce açıklanmıştır.¹

Merhum Hace Nasıruddin Tusî (r.a) diyor ki:

Onun varlığı bir lütuftur ve hâkimiyeti de başka bir lütuf... Şu anda görünürde olmayışı ise bizim yüzümüzdedir.

Eğer halk, faydasında şüphe olmayan güneşten uzaklaşsa, bu güneşin varlığının hatalı olduğu anlamına gelmez. Hata güneşten uzaklaşan ve onun nurundan kendini gizleyen halktır. Halk, güneşten hiç bir fayda almadığını zannetmemelidir. Çünkü güneş olmasaydı halk sığınaklarında dahi yaşayamazlardı. Yine varlığından uzaklaştıkları ve müstakim parıltısından kendilerini gizledikleri bu güneş onlar için çalışma, beslenme ve hayat imkânını sağladı.

1- İslâm'da Şia, s.312-313.

Bazı hadislerde gaip İmam (a.s), bulut ardındaki güneşe benzetilmiştir.

Süleyman A'maş, İmam Sadık'a (a.s): "Halk Allah'ın gaip olan hüccetinden nasıl yararlanacak?" diye sorduğunda, İmam (a.s): "**Bulutlar güneşi örtmüş olduğu halde insanların güneşten yararlanması gibi.**" buyurdu.¹

Cabir b. Abdullah Ensarî de Peygamber'den (s.a.a): "Acaba Şiiler gaybet zamanında imamdan bir fayda görecekler mi?" diye sorduğunda, Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

Evet, beni peygamber olarak gönderene andolsun ki, onlar güneşten nasıl yararlanıyorlarsa ondan da öylece yararlanacak ve nurundan faydalanacaklardır. O, bulutlar ardında gizli kalsa da insanlar onun vücudundan faydalanacaklardır.²

Buna ilaveten, İmam Mehdi (a.s) her yıl hac törenine katılır, toplantılara gider, çoğu zaman bazı müminlerin meselelerini bir vasıtayla veya vasıtasız olarak halleder, hatta bazılarının onu görmesi ama tanımaması da mümkündür. İmam (a.s) ise onları görür ve tanır, lütfü bazı iyi kimselere şamil olur. Gaybet-i Suğra ve Kübra zamanında halktan birçok kimse onunla görüşme şerefine ulaşmış, kerametini görmüş ve sorunlarını halletmişlerdir.

Merhum Ayetullah Seyyid Sadruddin Sadr şöyle yazar:

Hadis kitapları bize, gaybet zamanında bir cemaatin Hz. Mehdi'yi (a.s) gördüğünü ve onunla buluşup görüşüğünü haber vermektedir. Bunun, "İmam bizi gördüğünü iddia edeni yalanlayın." diye gelen hadisle çelişir yanı yoktur. Çünkü bu rivayetten

1- Muntehabu'l-Eser, s.271.

2- Kemalu'd-Din, c.1, s.265.

maksat, aynı rivayetin başından da anlaşıldığı gibi, hususi sefirlik iddiasında bulunanı yalanlamaktır.

İmam Mehdi (a.s) gaybet döneminde pek çok soruları cevaplandırmış, dinî ve dünyevî sorunlardan halkı kurtarmış ve çoğu hastalara şifa vermiş, çaresiz ve acizlere hayat vermiş ve ne kadar yolunu yitirmiş varsa onları hidayet etmiş ve susuzların susuzluğunu gidermiş, zayıfların elinden tutmuştur.

Bu, muhtelif zamanlarda ve muhtelif mekânlarda birbirini tanımayan güvenilir kimseler tarafından yazılmış kitap ve defterlerdir. Onlarda, sözüme şahit olan sayılmayacak kadar çok vakia ve hadise zikrolunmuştur, çoğu kez insan onları okuyup da onlardaki hususiyet ve şahitleri tam anlayınca meseleye kesinlikle yakın etmektedir.¹

1- el-Mehdi, s.178179.

GAYBET-İ SUĞRA'DA İMAM'IN KERAMETLERİ

Şeyh Tusî (r.a) şöyle der:

Gaybet zamanında İmam Mehdi'den (a.s) görülen kerametler, sayılmayacak kadar çoktur.¹

Burada örnek olarak bunlardan bir kaçını naklediyoruz:

Kefen

İsa b. Nasr şöyle anlatır: Ali b. Samerî, İmam Mehdi'ye (a.s) bir mektup yazarak kendisi için bir kefen istedi. Ona: "Senin seksen yılında (280 hicrî yılında veya 80 yaşında) ihtiyacın olacak." diye cevap geldi ve İmam'ın (a.s) buyurduğu gibi seksen yılında vefat etti ve vefatından önce İmam Mehdi (a.s) onun istemiş olduğu kefeni ona gönderdi.²

Ziyaretin Yasaklanması

Ali b. Muhammed der ki: Hz. Mehdi (a.s), verdiği bir ferman ile Şiilerin Kazimeyn ve Kerbela'daki İmamların kabirlerini ziyaret etmeği men etti. Bunun üzerinden henüz bir kaç ay geçmemişti ki; halife, veziri Baktanî'yi çağırttı. Ona, (vezirin akrabalarından olan) Benî Fırat ve Bers ahali

(Hille ve Kûfe arasında bir yer) ile görüşüp onlara Kureyş'in Kazimeyn'deki kabirlerini ziyaret etmemelerini, çünkü buralara memurlardan gözcüler yerleştirdiğini ve masum imamların mezarlarını ziyarete gidenleri tutuklamalarını emretmiş olduğunu söyledi.¹

İki Elbise

Ebu Cafer Muhammed b. Osman, (Hz. Mehdi'nin a.s ikinci sefirinin torunu) Ebu Cafer b. Kesir Nevbahtî (r.a), Ebu Muhammed b. Osman'ın kızı Ümm-ü Gülsüm de olmak üzere Nevbahtî soyundan bir grup bana şöyle naklettiler:

Kum kenti ve çevresinden Hz. Mehdi'ye (a.s) ulaştırması için Ebu Cafer'e bir miktar humus ve zekât gönderdiler. Onu getiren, Bağdat'ta babam Ebu Cafer'in evine geldi ve halkın gönderdiği şeyleri ona teslim etti. Kalkıp gitmek isteyince Ebu Cafer dedi ki:

– Sana, yerine ulaştırman için verdikleri emanetin hepsi bu değil. Gerisi nerede?

– Efendim, hiçbir şey kalmadı, hepsini size teslim ettim.

– Bir şey kaldı! Eşyalarımın yanına geri dön ve sana emanet bıraktıkları şeyi hatırla.

Eşyaları getiren gitti ve bir kaç gün hatırlamaya çalıştı, düşündü taşındı, eşyaları iyice aradı ama bir şey bulamadı. Onun yanında olanlar da bir şey bulamadılar. Ebu Cafer'in yanına dönerek dedi ki:

– Benim yanımda hiçbir şey kalmamış, bana verdikleri her şeyi sizin yanınıza getirdim.

1- Gaybet, Şeyh Tusî, s.170.

2- Gaybet, Şeyh Tusî, s.172.

1- Gaybet, Şeyh Tusî, s.172, Tahran baskısı; Biharul-Envar, c.51, s.312.

- Sana, falan şahsın verdiği iki serdanî elbise (batı denizinde ki bir adada dokunan kumaştan bir çeşit elbise) ne oldu?

- Evet, vallahi doğrudur, ben onları tamamen unutmuştum, fakat şimdi nereye bıraktığımı bilmiyorum.

İkinci kez giderek eşyalarımı açtı, yoklamaya koyuldu ve eşya götürdüğü herkesten de yoklamalarını istedi, ama elbiseleri bulamadı.

Ebu Cafer'in yanına dönerek elbisenin kaybolduğunu söyledi. Ebu Cafer dedi ki:

- Kendisi için iki balya pamuk götürdüğün falan pamuk satıcısının yanına git ve üzerine şöyle şöyle yazılan iki balyadan birisini aç, o iki elbise o iki balyanın içindedir.

O adam Ebu Cafer'in bu bilgisine hayret etti ve kendisi oraya giderek balyayı açtı ve iki elbiseyi bularak Ebu Cafer'in yanına getirip teslim ettikten sonra dedi ki:

- Ben onları unutmuştum. Yükleri bağladığım zaman bu iki elbise sona kalmıştı ve ben de onları pamuk balyasının bir tarafına yerleştirmiştim.

Allah tarafından bu gibi şeylerden haberdar olan peygamberler ve imamlardan başkasının bilmediği bu acayip konuyu Ebu Cafer'den görüp duyan bu kişi her yerde bunu naklediyordu. O, Ebu Cafer'i tanımıyordu; ancak, tacirlerin karşı sahilde güvenilir kimselere gönderdikleri şeyler gibi mallar onun vasıtasıyla gönderilmişti ve yanında Ebu Cafer'e vermesi için ne bir yük mektubu vardı ne de başka bir şey. Çünkü Mu'tazad Abbasi'nin zamanında durum sıkıydı. İmam'ın adamları acımasızca katlediliyordu ve İmam'ın (a.f) işleri hususî şahısların arasında sırlı ve gizliydi. Bu sebeple de emanetleri getirenlerin Ebu Cafer'in yanına gönderilen şeylerden

haberleri yoktu. Hiç kimsenin eşyaları gönderenlerden haberleri olmaması için onları hiçbir şeyden haberdar etmeden ve onlarla bir mektup dahi göndermeden sadece: "Bu eşyayı falan yere götür ve teslim et." deniliyordu.¹

Şüphe

Muhammed b. İbrahim b. Mehziyar Ahvazî der ki: İmam Hasan Askerî dünyadan göçtükten sonra Gaip İmam (a.s) hakkında şüpheye düştüm. O zaman babamın yanında halkın verdiği humus ve zekâtlardan çok miktarda mal birikmişti. Babam onları aldı (ve İmam'a ulaştırmak için) yola koyuldu, gemiye bindi, ben de onu uğurlamak için dışarı çıkmıştım. O sırada babamda şiddetli bir ağrı başladı. Bana dedi ki: "Oğlum beni geri götür. Ölüm zamanım geldi, beni geri götür ve bu mallar hakkında Allah'tan kork." Sonra bana vasiyet etti ve vefat etti.

Ben içimden dedim ki: Babam boş yere vasiyet edecek birisi değildi. Bu malları Irak'a götürüp, nehrin kenarında bir ev kiralayacağım ve hiç kimseye haber vermeyeceğim. Eğer İmam Hasan Askerî'nin (a.s) zamanında görülen şeyler gibi bir şey görülürse onları göndereceğim ve yok eğer böyle bir şey olmazsa malların hepsini sadaka olarak vereceğim.

Irak'a gelerek nehir kenarında bir ev kiradım, bir kaç gün sonra birisi elinde şu mazmunda bir mektupla geldi: "***Ey Muhammed! Senin yanında şu mallar vardır ve yüklerin içi şöyledir.***" Mektupta, getirdiğim bütün şeyler benim bile bilmediğim teferruatıyla açıklamıştı. Malları, mektubu

1- Gaybet, Şeyh Tusî, s.178-180, Tehran baskısı; Biharu'l-Envar, c.51, s.316-317.

getirene teslim ettikten sonra bir kaç gün yine orada kaldım. Hiç kimse beni aramıyordu, mahzun olmuştum. Bir müddet sonra bana başka bir mektup geldi. Onda şöyle yazılıydı: "**Seni babanın yerine seçtik. Allah'a şükret.**"¹

Pişmanlık

Hasan b. Fazl Yemenî der ki: Samarra'ya geldim, Hz. Mehdi (a.s) tarafından bana içinden bir kaç dinar ve iki bez parçası olan bir kese geldi. Ben kendi kendime: "Onların yanında benim makamım bu kadar mı?!" diyerek kibirlenip onları geri gönderdim. Ancak, sonra pişman oldum, bir mektup yazarak özür ve af diledim yalnız olduğum bir yerde kendi kendime vallahi dedim eğer dinar kesesini bana geri gönderirlerse ben onun ağzını, benden daha bilgili olan babamın yanına götürünceye kadar açmayacağım ve onları harcamayacağım.

Çok geçmeden İmam tarafından (keseyi getiren) haberciye: "**Sen hata ettin, bizim bazen dost ve izleyicilerimize böyle davrandığımızı ve bazen teberrük diye bizden böyle şeyler istediklerini söylemedin.**" diye bir haber geldi. Ayrıca bana şu haberde geldi:

Sen bizim hediye ve ihsanımızı kabul etmeyerek hata ettin, ama Allah'tan af dilediğin için Allah seni affedecektir. Dinarda tasarruf etmek istemediğinden ve yolda da harcamaya niyetin olmadığından artık onları sana geri göndermedik. Ama bu iki bez parçasına ihrama girmek için ihtiyacın var (onu sana gönderiyorum; ihram elbisesi edindirsin kendine).²

1- Gaybet, Şeyh Tusî, s.170-171; Biharul-Envar, c.51, s.310-311.

2- Biharul-Envar, c.51, s.328.

Dua

Muhammed b. Sure el-Kummî (Kum kentinin büyük ulemasından) şöyle nakleder: Ali b. Hüseyin Babeveyh, amcası Muhammed b. Musa Babeveyh'in kızı ile evlendi, ama ondan evlat sahibi olamadı. İmam Mehdi'nin (a.s) üçüncü sefirine (Hüseyin b. Ruh) bir mektup yazarak onun vasıtasıyla İmam Mehdi'den (a.s), ona fakih evlatlar vermesi için Allah'a dua etmesini rica etti.

İmam (a.s) ona şu cevap geldi:

Şimdiki hanımından evladın olmayacak, ama yakında sahip olacağın Deylemli bir cariye den iki fakih erkek çocuğun olacak.

İbn Babeveyh Muhammed,* Hasan ve Hüseyin adında üç çocuk sahibi oldu. Muhammed ve Hüseyin parlak hafızalı iki fakih oldular; Kum kentinde hiç kimsenin belleyemediği konuları bellemişlerdi. Üçüncü kardeşleri Hasan ise ibadet ve zahitlikle meşgul idi.

Halk, rivayet ve hadislerin naklinde Ali b. Hüseyin b. Babeveyh'in iki oğlu Ebu Cafer (Muhammed) ve Ebu Abdullah'ın (Hüseyin) hafızalarına hayret eder ve "Bu

* Muhammed, Ali b. Hüseyin b. Babeveyh'in oğludur. İmam-ı Zaman'ın (a.f) duasıyla dünyaya gelmişti. Hicretin 4. asrının büyük âlimlerinden olan ve çok sayıda değerli kitaplar yazmış bulunan Şeyh Saduk (r.a) İbn Babeveyh adıyla maruftur, merhum muhaddis Kummî der ki: 300 civarında kitap yazmıştır. Onlardan bazıları şunlardır: "Men la Yahzurhu'l-Fakih, Tevhid, Şeyh Saduk, Hisal, İkmalu'd-Din, Uyun-u Ahbari'r-Rıza ve..."

Merhum Şeyh Saduk hicretin 381 yılında vefat etti ve şimdi Rey şehrinde İbn Babeveyh adıyla meşhur olan mezarlığa defnedildi. Kabri, Müslümanların ziyaretgâhidir.

makam İmam Mehdi'nin (a.s) duasıyla size nasip oldu." derlerdi. Bu hadise Kum ahalisi arasında pek meşhurdur.¹

İMAM MEHDİ'Yİ (A.S) GÖRENLER

Merhum Şeyh Tabersî "İlamu'l-Vera" adındaki kitabında İmam Mehdi'nin (a.s) ziyaret ve onun kerametlerini görmeye muvaffak olan bazı kimselerden söz eder. Onlardan 13 kişi İmam'ın (a.s) Bağdat, Kûfe, Ahvaz, Kum, Hamedan, Rey, Azerbaycan ve Nişabur'daki vekilleri ve yaklaşık elli kişi Bağdat, Hamdan, Dinaver, İsfahan, Saymehreh, Rey, Kazvin ve diğer yerlerin ahalisindedir.¹

Merhum Hacı Nuri 14. asrın büyük âlimlerindedir. "el-Müstedreku'l-Vesail" kitabının yazarıdır. "Necmu's-Sakib" kitabında da merhum Tabersî'nin naklettiği isimlere ek olarak Hz. Mehdi ile (a.f) görüşen, ondan bir keramet gören veya her iki feyze nail olan 120 kişinin ismini zikretmiştir. "Bunların çoğu muhtemelen her iki feyze de nail olan kişilerdendir. Bu şahısların yaşadığı olaylar muhtelif senetlerle ashabın kitaplarında bolca mevcuttur. Nitekim bu kitapların sahiplerinin durumundan haberdar olan ve onların takva, fazilet, güvenilirliği ve ihtiyat makamını elde eden insafı hiç kimse manevi tevatürün oluşunda, İmam'ın (a.s) kerametlerinde ve bütün bu olaylarda yalan ihtimali vermenin caiz olmayışında şüphe etmez. İmam'ın babalarında da (a.s) aynı kerametler görülmüş ve müşahede edilmiştir,² demektedir.

1- Gaybet, Şeyh Tusî, 188, Tahran baskısı; Biharu'l-Envar, c.51, s.324-325.

1- İlamu'l-Vera, s.425.

2- Necmu's-Sakib, s.209-211.

Bazı büyük âlimler Gaybet-i Kübra zamanında Hz. Mehdi'yi (a.s) görme şerefine nail olan, uykuda ya da uyanırken birtakım kerametler müşahede eden kişilerin adlarını ve başından geçenleri kitaplarında toplamış ve zikretmişlerdir. Örneğin, Keşfu'l-Estar, Biharu'l Envar¹ gibi. Merhum Hacı Nuri, bu konuyla ilgi yüz olayı anlatır ve şöyle der: "Herkesten duyduğumuz her şeyi burada nakletmedik. Allah'ın yardımıyla sadece doğruluğuna güvendiğimiz olayları, güvenilir kişilerden aktardık."²

Hacı Nuri'den sonra da bu şahıslar için diğer teşrifatlar belirlemiştir. Değerli âlim Lütfullah Safi "Esalet-i Mehdeviyye" adlı kitabında onlardan birkaç numune nakletmiş ve "Biz meseleyi mümkün mertebe özetle vermeye çalıştığımızdan asrımızda görülen birkaç keramet ile yetiniyoruz." demiştir.³

Biz de bu yazımızda Necmu's-Sakib kitabından bir olay nakletmekle yetiniyor ve okuyuculardan, bu kitapları araştırmalarını rica ediyoruz:

Faziletli âlim Ali b. İsa Erbilî⁴ "Keşfu'l-Gumme" adlı kitabında diyor ki: "Güvenilir kardeşlerimden bir grup, Hille bölgesinde Hırkal köyü ahalisinden (İsmail b. İsa b. Hasan Hırkalî) adında bir kişinin benim zamanımda vefat ettiğini, bana haber verdiler. Ben onu görmemişim. Onun oğlu Şemseddin bana dedi ki: Babam bana şöyle bir olay

1- 13. ve 51. ciltler, eski baskı.

2- Necmu's-Sakib, s.209-211.

3- Esalet-u Mehdeviyye, s.70.

4- Şia âlimlerinin büyüklerinden ö. hicretin 692. yılı ve Peygamber (s.a.a) ve Ehlibeyt İmamları'nın (a.s) tarih ve faziletleriyle ilgili muteber Keşfu'l-Gumme kitabının yazarıdır. Reyhanetu'l-Edeb, c.7, 3. baskı, s.101-102.

anlattı: Gençliğinde sol bacağına, Tuse denilen yumruk büyüklüğünde bir yara çıkmış. Her bahar mevsimi patlar, ondan sürekli kan, irin cerahat boşalır ve bu onu her şeyden alıkoyardı. O Hille'ye gelip ve Raziyyuddin Ali b. Tavus'un^{*} yanına giderek ona bu yarısından bahsetmişti. Seyyid İbn Tavus, Hille cerrahlarını çağırması, onu muayene etmiş ve demişler ki: "Bu, toplardamar üzerinde çıkmıştır ve kesmekten başka çaresi yoktur. Ancak, eğer bunu kesersek toplardamar da kesilebilir; bu damar kesilirse İsmail sağ kalmaz. Onu kesmek çok tehlikeli olduğundan biz yapamayız."

Seyyid İbn Tavus, İsmail'e: "Ben Bağdat'a gidiyorum, gel seni de götürüyüm ve oradaki cerrahlara göstereyim, belki onlar bir çare bulurlar." demiş. Bağdat'a gitmişler ve tabipleri çağırmışlar. Onlar da aynı teşhisi koymuş ve aynı özü getirmişler. İsmail bu duruma üzülmüş, Seyyid ona: "Allah Teala üzerindeki bu necasetle kılacağın namazı kabul eder, bu derde sabretmek mükâfatsız değildir." demiş. Bunun üzerine İsmail: "Öyleyse Samarra'ya ziyarete gideceğim ve İmamlardan (a.s) yardım isteyeceğim." demiş ve yola çıkmış.

Şemseddin diyor ki: Babam; Nurlu hareme ulaştığım zaman iki yüce şahsiyeti, İmam Ali Naki ve İmam Hasan Askerî'yi (a.s) ziyaret ettikten sonra Serdab'a^{*} gittim. Geceleyin orada Allah'a çok yalvardım ve İmam Mehdi'den (a.s) yardım diledim, sabahleyin Dicle nehrine gittim,

* Seyyid İbn Tavus adıyla maruf, hicretin yedinci yüzyılı Şii âlimlerinin büyüklerindedir; (öl. hicri 664) çok sayıda kitap yazmıştır.

* Samarra'da Hz. Mehdi'nin (a.s) görüldüğü, Askeriye'nin haremindedir Hz. Hâdi (a.s) ve Hz. Askerî'nin (a.s) evlerinin bir kısmı.

elbisemi yıkadım ve ziyaret guslü aldım. İbriğimi su ile doldurarak bir kere daha ziyaret etmek için İmamların haremine geri döndüm. Kaleye varmadan bir kaç atlının bana doğru geldiğini gördüm. Samarra'nın etrafında bazı soylu ailelerin evleri olduğunu duymuştum. Bunların onlardan olduğunu sandım. Bana yetiştiklerinde, bunlardan birinin, sakalı daha yeni çıkmış, kılıç kuşanmış iki genç, nur yüzlü ve elinde bir mızrak ve kılıç kuşanmış yaşlı bir adam, üzerine fereci¹ giymiş, tehtu'l-henek² bağlamış, elinde mızrak taşıyan birisi olmak üzere dört kişi olduğunu gördüm. O ihtiyar adam sağ tarafa ve iki genç de sol tarafa geçtiler. Fereci giymiş kişi onların ortasında kaldı, bana selam verdi, ben de cevap verdim; fereci giyinmiş kişi: "**Yarın yola mı çıkacaksınız?**" diye sordu. "Evet." dedim. "**Yaklaş bakayım, sana eziyet eden şey neymiş bir görelim.**" dedi. Ben bu sırada: "Bedeviler necasetten kaçınmazlar, ben de demin gusül aldım, elbisemi yeni yıkadım, hâlâ ıslak. Keşke bu bedevî bana dokunmasa!" diye düşünürken o eğildi ve beni kendine doğru çekerek elini yaramın üzerine koyup kuvvetle sıktı. Camım pek yanmıştı. Sonra doğruldu, bu haldeyken yaşlı adam dedi ki: "Kurtuldun İsmail!" Ben, "Siz de felaha ve kurtuluşa erişin." dedim. Bu sırada birden, onun adımı bildiği düşüncesiyle şaşırtdım, bana, kurtuluşa erdin diyen yaşlı adam bu sefer: "İmamdır o, İmam." dedi.

Ben koşarak ayağının üzengisini öptüm, İmam (a.s) yola koyuldu, ben de ardından gidiyor ve feryat ediyordum, İmam (a.s) bana "**Geri dön.**" dedi.

Ben: "Asla sizden ayrılmam!" diye inledim.

1- Bir çeşit elbise ve cübbe.

2- Sarığın çene altından geçirilip arkaya atılan son kısmı.

İmam (a.s) tekrar: "**Geri dönmek senin için daha hayırlıdır, geri dön!**" dedi. Ben aynı sözü tekrarlayınca yaşlı adam dedi ki: "**Ey İsmail! İmam iki defa geri dön dediği halde onu nasıl dinlemezsin; utanmıyor musun?**"

Bu sözler üzerine olduğum yerde kalakaldım, birkaç adım uzaklaştıktan sonra yine bana dönerek dedi ki:

Bağdat'a döndüğün zaman Mustansır¹ seni isteyecek ve sana bir hediye verecek, o hediyeyi geri çevir ve oğlum Razi'ye² de ki, senin için Ali b. Arz'a bir şeyler yazsın, sana istediğin her şeyi vermesini söyleyeceğim.

Onlar gözden iyice uzaklaşıncaya kadar öylece orada kaldım, çok gıpta ettim. Bir saat kadar orada oturdum, sonra hareme³ geri döndüm. Harem'dekiler beni görünce:

- Durumun değişmiş, yaran mı ağrıyor? diye sordular,
- Hayır, dedim.
- Birisiyle kavga mı ettin?
- Hayır, Allah aşkına söyleyin, buradan geçen atlıları gördünüz mü?
- Onlar buranın büyüklerinden olsa gerek...
- Hayır, onlardan birisi İmam'dı. (a.s)
- O yaşlı mı, Fereci giyen mi?
- Fereci giyen!
- Yaranı gösterdin mi?
- Evet, onu öyle sıktı ki canım yandı.

1- Hicret'in 623 ile 640 yılları arasında hükümet etmiş Abbasi halifesidir. Tetimmetu'l-Munteha, s.369-370.

2- Maksat, Seyyid İbn Tavus'tur.

3- Maksat Samarra'da İmam Ali Naki (a.s) ile İmam Hasan Askeri'nin (a.s) haremidir.

Sonra sağ bacağımı açtıklarında yaradan hiçbir eser kalmadığını gördüler. Ben de dehşete kapıldım, diğer bacağımı da açtım, onda da bir şey göremedim. İşte o zaman halk başıma toplanarak elbiselerimi parçaladılar. Haremdekiler beni kurtarmasaydı ayaklar altında çiğnenip ölmüştüm. Bağırıp çağırمام üzerine Beyne'n-Nehreyn nazırı¹ gelip macerayı öğrendi ve olayı yazmak için gitti. Ben geceyi orada geçirdim. Sabahleyin bir grup gelip beni uğurladı. Yanıma iki kişi verip geri döndüler. Ertesi sabah Bağdat kapısına vardığımızda şehre gelen herkesin adını ve nesebini soran büyük bir cemaat köprünün başında toplanmıştı. Oraya vardığımızda benim adımı duyunca başıma üşüştiler ve giyindiğim ikinci elbiseyi de parça-parça ettiler. Öyle ki, neredeyse ruhum bedenimden ayrılacaktı. O sırada Seyyid Raziyyuddin bir cemaatle geldi. Halkı benden uzaklaştırdı. Beyne'n-Nehreyn nazırı durumu yazmış, Bağdat'a göndermiş ve onlara bildirmişti. Seyyid: "Şifa bulduğu söylenen, bu şehirde kargaşalık çıkaran adam sen misin?" diye sordu. Ben: "Evet." dedim.

Attan indi, bacağımı açtı, önceden bacağımdaki yarayı görmüştü, şimdi o yaradan hiçbir iz kalmadığını görünce bayıldı. Bir saat sonra kendine gelince dedi ki: Vezir beni çağırıldı ve "Samarra'dan böyle bir haber geldi. O adamla siz ilgileneceksiniz. Durumu araştırıp hemen bize bildirin." dedi.

Sonra beni Kum ahalisinden olan vezirin yanına götürdü ve dedi ki: "Bu benim kardeşim ve yakın dostumdur." Vezir, "Hikâyeyi anlat." dedi. Ben baştan sona başımdan geçenleri anlattım, vezir hekimleri ve cerrahları

1- Fırat ve Dicle arasındaki bölgede olup bitenleri merkeze bildiren devlet memuru.

çağırılmaları için memur gönderdi, onlar da gelince dedi ki: Siz bu adamın yarasını görmüş müydünüz?

- Evet.

- Onun çaresi nedir?

- Onu kesmekten başka çaresi yoktur, ancak eğer kesilirse sağ kalma ihtimali de çok zayıftır.

- Eğer ölmezse bu yara ne zamana kadar iyileşir?

- En azından iki ay yaranın izi kalır, ondan sonra çıban çıkması mümkündür, ama onun yerinde beyaz bir çukur kalır ve oradan tüy bitmez.

- Siz onu görelmi kaç gün oldu?

- Bu günle birlikte on gün oldu.

Sonra vezir onları yakına çağırıldı ve benim bacağımı açtı. Onlar, bunun diğer bacağımla hiçbir farkı olmadığını ve o çıbandan hiçbir eser kalmadığını gördüler. Hıristiyan cerrahlardan biri acı bir feryad kopararak: "Vallahi bu Hz. İsa'nın mucizelerindendir." diye haykırdı. Vezir; "Bu iş sizlerden hiçbirinin işi değildir. Ben bunu kimin yaptığını biliyorum." dedi. Bu haber halifeye de ulaştı. Halife, veziri çağırıldı, vezir beni halifenin yanına götürdü. Halife Mustansır bana olup bitenleri anlatmamı emretti. Ben başımdan geçenleri anlatınca halife oradaki hizmetçilerden birini çağırarak içinde bin dinar olan bir kese getirtti ve "Al bunu, güle güle harca!" dedi. Ben "Kabul edemem." dedim. Halife "Kimden korkuyorsun?" diye sordu. Ben de "Bu kerameti gösteren kimseden! Çünkü Ebu Cafer'den¹ hiçbir şey kabul etme." diye buyurdu." dedim.

Bunun üzerine halife üzüldü ve ağladı.

Keşfu'l-Gumme'nin sahibi der ki:

1- Maksat Mustansır'dır.

İyi bir rastlantı sonucu, bir gün ben bu olayı bir toplumda naklediyordum, macerayı anlatıp bitirdikten sonra, İsmail'in oğlu Şemseddin'in de onların arasında olduğunu öğrendim. Ben onu tanımıyordum, bu tesadüfe şaşırarak dedim ki: "Sen babamın bacağına yaralı olduğu vakit görmüş müydün?"

"O zaman küçüktüm." dedi; "ama iyileştikten sonra gördüm. Yerinden kıl çıkmış ve yaradan eser kalmamıştı. Babam her yıl Bağdat'a geliyor, Samarra'ya gidiyor ve uzun müddet orada kalıp ağlıyordu. Pek hayıflanıyor ve bir kere daha İmam'ı görmek arzusuyla oralarda gezinip duruyordu, ama o gün bir daha kendisine nasip olmadı; benim bildiğim kadarıyla kırk defa Samarra'ya ziyarete gitti. Sonunda İmam Mehdi'nin (a.s) hasretiyle dünyadan göçtü."

Bu hikâyenin sonunda "Necmu's-Sakib"ın yazarı Şeyh Hürr Amilî'nin "Emelu'l-Amil" kitabından, İsmail Hırkalî'nin oğlunun faziletli bir âlim ve Allame Hillî'nin öğrencilerinden olduğunu nakletmiştir.¹

Seyyid İbn Tavus der ki:

Ben kendi zamanımda Hz. Mehdi'yi (a.s) gördüğünü söyleyen bir kaç kişiyi gördüm. Bunlardan bazıları İmam'ın (a.s) bazı şahıslar için yazmış olduğu mektup ve bir takım meselelerinin cevabını taşıyorlardı.²

Hicrî on birinci asrın büyük Şia mercilerinden olan rAhmedli Şeyh Hürr Amilî, Hırkalî'nin macerasına benzer bir hikâyeye naklettikten sonra: "Bu olayın benzerleri bizim

1- Necmu's-Sakib, s.228-231.

2- İsbatu'l-Hudat, c.7 s.363. Merhum Seyyid İbn Tavus'un Risaletu'n-Nucum kitabından naklen.

günümüzde ve geçmişte mütevatir ve kesindir."¹ diye yazmaktadır.

Ve Ekliyor: "Güvenilir dostlarımdan bir grup bana Hz. Mehdi'yi (a.s) gördüklerini ve çeşitli kerametlerine şahit olduklarını; hazretin gizli ve gaybî şeylerden bir kısmını onlara bildirdiğini söylediler. Onlar için dua etti, duası kabul oldu ve onları tehlikelerden kurtardı. Tabirler bu olayları şerh ve tafsil etmekten acizdir. Bunların tamamı harikulade ve mucizevî olaylardır."²

Ayrıca kitabında: "Ben de rüyamda Hz. Mehdi'den (a.f) mucizeler gördüm."³ demekte ve sonra onları nakletmektedir.

1- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.355.

2- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.383.

3- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.378.

İMAM'IN (A.S) UZUN ÖMRÜ

İnsan ömrünün uzun olması imkânsız değildir. Nitekim Kur'ân'da Hz. Nuh'un (a.s) uzun ömür sürdürdüğü ve açıkça 950 yıl risalet ve tebliğ dönemi geçirdiği kayıtlıdır.

Son zamanlarda biyoloji bilginlerinin yapmış olduğu araştırmalarca uzun süre yaşamın mümkün olduğu benimsenmiş ve de teyit edilmiştir. Hatta beşeriyetin ömrünün süresini uzatabilmek için yemek ve ilaç üretimi çabasındadırlar.

Merhum Ayetullah Sadr "elMehdi" kitabında "el-Muktatîf" dergisinin 3. sayısından bir makale nakletmektedir. Biz de şahit olarak onun özetini burada aktaracağız:

"Güvenilir ilim adamları şöyle demekte: -Hayvanı oluşturan cismin asıl yapısı her zaman diri kalma özelliğini taşır. İnsanın da hayatını noktalayacak ani ve köküne zarar verecek olaylar önlendiği takdirde binlerce yıl yaşam sürdürme imkânına sahiptir. Bu araştırmacılar tahmin ve laf olsun diye bunları söylemiyorlar. Yapmış oldukları araştırma onları bu sonuca ulaştırmıştır..."

Dr. Aleks Carel hayvanlardan alınan parçaların yapılan deneyler sonucu yaşlanmadan, hatta parçanın alındığı hayvandan daha uzun süre yaşadığı ispatlanmıştır. O ocak 1912 yılında araştırmalarına başlamış; zorluk ve fedakârlık içinde sürdürdüğü çabalar sonucu şu neticelere ulaşmıştır:

Vitamin eksikliği olmadığı ve mikrop girmediği sürece hücrelerin ölümü söz konusu değildir ve sürekli diri kalacaklardır.

Sürekli yaşam sürdürmelerine ek olarak çoğalıp rüşt edeceklerdir.

Onların gelişme ve çoğalmasını, ulaşan vitamin ve proteinlerle kontrol etmek mümkündür.

Zamanın geçmesinin onlar üzerinde hiçbir etkisi olmadığı gibi zaaf da göstermezler. Yaşlılık belirtisi olmaz, rüşt ve çoğalmalarında da en ufak bir eksilme görülmez. Her yıl bir öncesi gibi rüşt eder ve çoğalırlar.

Öyleyse neden insan ölür ve ömrü genelde 100 yılı geçmez?

Cevap olarak şu söylenebilir: Hayvan ve insan cinsinin uzuvları çok fazladır; ayrıca bir birleriyle de ihtilafları olmasına rağmen tamamen uyumlu, bağlantılı ve muttasıldır aynı zamanda. Birinin yaşamı diğerinin hayatını sürdürmesine bağlı bir yapı düşünün; insan ve hayvan uzuvlarının bazısının ölümü ile diğerleri yaşamını yitirir. Mikropların hücum etmesi ölümleri doğurdu; sonuç olarak ortalama insan ömrü 70-80 yılı aşamamasına ve ondan da az olmasına sebep oldu. Elbette tecrübe insanın ölümünün asıl illetinin 79-80 yıl olması değil, bazı azaların hastalanmasıyla onun işlevini yitirmesidir. Bu ise o uzvun diğer uzuvlarla irtibatın kopmasını sağlar. O zaman da bütün azaların ölümü gerçekleşmiş olur. Öyleyse ilim bu etkenleri ortadan kaldırır ve yok ederse, uzun yaşama ne engel olabilir ki?!

Buna göre insanın uzun süre yaşmasının muhal olmadığını öğrendikten sonra Allah'ın bir insanı binlerce yıl sağlıklı ve kâmil olarak yaşatması ve onu korumasının ne gibi bir problemi olabilir ki?! Koruma, kollama ve uzun ömrü düzene koyma şartları tamamen Allah'ın elindedir. O dilerse öyle bir düzen oluşturur ki, normal olan diğer bir düzene galip kılar. Gerçekleşen mucizelerin tamamı bunun göstergesi ve en güzel delilidir. Mucizeler: Ateşin Hz. İbrahim'e (a.s) karşı serin olması; Hz. Musa'nın (a.s) asasının ejderha olması; Hz. İsa'nın (a.s) ölüleri diriltmesi ve diğerleri. Bunların tamamı normalin dışında oluşan olaylardı. Ancak Allah kendi kudreti ile bir başka düzen oluşturarak onları meydana getirdi. Bütün Müslümanlar, hatta Hıristiyanlar ve Yahudiler de bu mucizelere inanmaktadır.

Öyleyse İmam-ı Zaman'ın (Allah'ın selamı üzerine olsun) uzun ömrü konusunda en küçük bir problem kalmamaktadır. Zira, eğer uzun ömürlülüğün imkânsız olduğunu söylerlerse, Kur'ân'ın Hz. Nuh'un (a.s) uzun ömrü konusunda ki açık beyamından ve ilim ehlinin deneyler sonucu elde etmiş oldukları neticelerden sonra böyle bir söylemin kabul edilemez olduğu anlaşılacaktır. Ancak "Bu imkânlar dâhilindedir ama olağan ve normalin dışında olan bir şeydir." denirse, o zaman da deriz ki: İmamın uzun ömrü aynen peygamberlerin mucizeleri gibi bir olaydır. Allah'ın güç, kuvvetine ve peygamberlerin mucizelerine inanan kimsenin bu olaya da itirazının olmaması gerekir.

ZUHUR VAKTİNİ BELİRTMEK

İmam Mehdi'nin (a.s) dördüncü özel naibi Ali b. Muhammed Sameri'nin vefatından sonra, Gaybet-i Kübra devri başladı. Şimdiye kadar da devam etmektedir. İmam Mehdi (a.s) elbette Allah Teala'nın emriyle kıyam ve zuhur edecektir. Ehlibeyt İmamları birçok hadislerde zuhur vaktinin belirtilemeyeceğini ve bunu sadece Allah'ın bildiğini, zuhurun ansızın Allah'ın emriyle vuku bulacağını ve onun için zaman tayin eden kimsenin yalancı olduğunu açıklamışlardır.

Fuzeyl, İmam Bâkır'a (a.s) "Acaba bu iş için bir zaman belirtilecek mi?" diye sorunca İmam üç defa: "**Vakîr belirtenler yalancıdır.**"¹ diye buyurmuştur.

İshak b. Yakup, Muhammed b. Osman Amrî vasıtasıyla İmam Mehdi'ye (a.s) bir mektup yazarak birkaç soru sordu, İmam (a.s) soruları cevaplandırırken zuhur vakti hakkında buyurdu ki: "**Zuhur vakti Allah'ın emrine bağlıdır ve vakîr belirtenler yalancıdır.**"²

Vakti belirtmekten maksat, zuhur vakti şu zamandır, demektir ve bu gibi şeylerin vaktini belirtmeyi İmamlar (a.s) asla caiz bilmemişler; Allah'ın sırlarından saymışlardır. Zuhurla ilgili birtakım alametler sıralanmıştır; onların gerçekleşmesi zuhur vaktinin de yakınlaştığı anlamına gelir.

1- Gaybet, Şeyh Tusî, s.261-262.

2- Kemalü'd-Din, c.2, s.160, 4. Hadis.

Zuhur Alametleri

Zuhurdan önce meydana gelecek hadiseler ve zuhurun alametleri hakkında çok çeşitli rivayetler vardır. Bunlardan bazıları toplumların, özellikle de İslâm toplumunun durumunu beyan etmektedir. Diğer bir kısmı zuhura yakın meydana gelecek olayları, son olarak da şaşırtıcı, hayret verici ve ilginç şeylerin meydana geleceğini beyan edip anlatmaktadır.

Bunların her birinin açıklığa kavuşması için müstakil kitaplara ihtiyaç vardır. İlgi duyanlar bu hadisleri nakleden makale ve kitaplara müracaat edebilirler. Biz burada daha açık ve idraki daha kolay olan birkaç alameti zikrediyoruz.

a) Zuhur Öncesinin Durumunu Bildiren hadisler

1) Bütün dünyada ve İslâm toplumlarında zulüm, kötülük, fesat, günah ve dinsizliğin çoğalması.

İslâm önderleri İmam Mehdi'nin (a.s) mübarek kıyımlarını müjdeledikleri birçok hadiste onun, dünyanın zulüm ve kötülükle dolduğu bir zamanda zuhur edeceğini vurgulamışlardır. Hadislerin bir kısmında da Hz. Mehdi'nin (a.s) kıyamından önce, özellikle zuhuruna yakın bir vakitte, Müslüman toplumlarda bile sapıklık, sefahat, çeşitli günah ve kötülüklerin tamamen yaygınlaşacağını hatırlatmış ve şu kötülüklerle işaret etmişlerdir:

Açıkça sarhoş edici maddeler alımp satılacak, şarap içilecek, faiz yemek, zina ve diğer kötü işler yaygın bir şekilde yapılacak; katı kalplilik, sahtekârlık, nifak, rüşvet yemek, riyakârlık, bidat, gıybet, dedikodu, iffetsizlik, hayâsızlık, zulüm, haksızlık umumileşecek ve hicapsız kadınlar çekici elbiselerle ortalıkta dolaşacak, elbise ve makyajda kadınlar erkeklere, erkekler de kadınlara

benzeyecekler, iyiliği emredip, kötülükten alkoymak terk edilecek; müminler hakir, naçiz ve mahzun olup, günah ve kötülükleri engelleme kudretine sahip olmayacaklar. İmansızlık, sapıklık, dinsizlik yaygınlaşacak, İslâm ve Kur'ân'a amel edilmeyecek, evlatlar baba ve annelerine eziyet edecek, saygı göstermeyecek, küçükler büyüklerine saygı göstermeyecek, büyükler küçüklere acımayacak ve akrabalık bağları gözetilmeyecek. Humus ve zekât ödenmeyecek veyahut masraf edilmesi gereken yere ulaşmayacak; yabancılar, kâfirler ve sapıklar Müslümanlara galip gelecek ve Müslümanlar kendini kaybederek bütün işlerde; giyimlerinde, konuşmalarında ve hareketlerinde onları taklit edecek ve onları izleyecekler, ilahî hüküm ve cezalar uygulanmayacak...

Ve İmamlarımızın çeşitli hadislerinde zikredilen diğer birçok facialar vuku bulacaktır.¹

b) Zuhurdan Önceki Olaylar

2 ve 3) Sufyanî'nin ortaya çıkışı ve yerin Süfyanî ordusunu yutması.

Ehlibeyt İmamlarımızın (a.s) önemle vurgulayıp apaçık beyan ettikleri alametlerden birisi de Sufyanî'nin çıkışıdır. Sufyanî, bazı rivayetler gereğince Emevîlerden, Yezid b. Muaviye b. Sufyan'ın neslinden ve halkın en kötüsüdür. Adı Osman b. Anbese'dir. Nübuvvet ve İmamet sülalesi ve Şiilere karşı özel bir düşmanlığı vardır. Kızıl suratlı, mavi gözlü, çirkin yüzlü, zalim ve hain biridir. (Dımışk, Filistin,

1- Ravzat-u Usul-u Kâfi, s.36-42 ve İsbatu'l-Hudat, c.7, s.390-391; Biharul-Envar, c.52, s.254 ve Kifayetu'l-Muvahhidin, c.2, s.844-846 ve Munteha'l-Amal, 12. İmam'ın (a.s) Hayatı, s.106-107. Alametler ve nişaneleri zikreden birçok diğer kitaplara müracaat edilebilir.

Ürdün, Hams ve Kanserin'i içine alan eski Şam'da kıyam edecek ve kısa bir süre beş şehri tasarrufu altına alacak ve büyük bir orduyla Irak'ta Kûfe üzerine hareket edecek ve Irak şehirlerinden özellikle Necef ve Kûfe'de büyük cinayetler işleyecek ve diğer bir orduyu da Arabistan'da Medine'ye gönderecektir. Sufyanî'nin ordusu Medine'de nice cinayetler işleyip şehri yağma ettikten sonra Mekke'ye doğru hareket edecek, Medine ve Mekke arasında Allah'ın emriyle yer yarılacak ve onlar yerin dibine gömülecekler. İşte o zaman Hz. Mehdi (a.s), birtakım olaylardan sonra Mekke'den Medine'ye ve Medine'den Irak'a ve Kûfe'ye gelecek ve Sufyanî Irak'tan Şam'a kaçacak, İmam Mehdi (a.s) onu takip etmesi için bir ordu gönderecek ve nihayet onu Beytu'l-Mukaddes'te helak edip başını bedeninden ayıracaktır.¹

4- Seyyid Hasanî'nin çıkışı.

Ehlibeyt İmamlarından (a.s) ulaşan hadislere göre, Seyyid Hasanî, İran'da ve Deylem ve Kazvin nahiyesinden (Kazvin'in kuzey dağlık bölgesinden bir bölümünün adı Deyleman'dır) huruç ve kıyam edecek Şia büyüklerindedir. Bu dindar şahıs İmamet ve Mehdilik iddiasında bulunmayacak, değerli bir kişidir, halkı İslâm'a ve Ehlibeyt İmamlarının (a.s) yoluna davet edecek, işi büyüyecek ve birçok izleyici bulacak ve kendi bölgesinden Kûfe'ye kadar olan yerleri zulüm, kötülük ve sapıklıktan temizleyecek. İtaat olunan bir hâkimdir ve adaletli bir sultan gibi hükümet

1- Munteha'l-Amal, 12. İmam'ın hayatı, s.102-103. İsbatu'l-Hudat, c.7, s.398 ve 417. Gaybet-i Nu'manî, 14. bab s.247-283. Gaybet-i Tusî, zuhur alametleri, s.265-280; Ravzat-u Usul-u Kâfi, s.310 hadis 483, Biharul-Envar, c.52, s.186 ve 237-239 ile Zuhur Alametleri babının diğer sayfaları, s.181-278. Kifayetu'l-Muvahhidin, c.2, s.841-842.

edecektir. Ordusu ve dostlarıyla Kûfe'de olduğu bir zamanda İmam Mehdi'nin (a.s) dost ve izleyicileriyle Kûfe'nin etrafına geldiğini ona bildirecekler. Seyyid Hasanî ordusuyla birlikte İmam Mehdi (a.s) ile görüşecektir.

İmam Sadık (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur: "Seyyid Hasanî İmam'ı tanıyacak. Dost ve izleyicilerine, onun imamet ve faziletini ispatlamak için tanıdığını belli etmeyecektir. İmam'dan İmamet delillerini ve Peygamber'den (s.a.a) ona ulaşan mirasları göstermesini isteyecek, bunun üzerine İmam birtakım keramet ve mucizeler gösterecek, sonra Seyyid Hasanî İmam'a biat edecek, ardından izleyicilerinden 4000 kadarı hariç tamamı İmam'a biat edeceklerdir.

Bu 4000 civarında biatten geri kalanlar sihir iftirasında bulunarak İmam'ın imametini kabul etmeyeceklerdir. İmam da üç gün nasihat ve öğütte bulunduktan sonra, hakikati kabullenmeyerek, iman etmeyenler hakkında ölüm fermanını verecek ve hepsi de İmam'ın emriyle öldürüleceklerdir.¹

5- Semavî nida.

Maruf alametlerden biri de gökyüzünden yüksek bir sesin duyulmasıdır. Olay şöyle olacaktır: İmam Mehdi'nin (a.s) zuhurundan önce Mekke'de gökyüzünden herkesin duyacağı çok yüksek ve müthiş bir ses duyulacaktır. İlahî ayetlerden olan bu seste insanlara, İmam'ın ismi, nesebi tanımlanacaktır. Hidayete erişmeleri, İmam Mehdi'ye (a.s) biat etmeleri ve haktan sapmamaları için onun hükmüne karşı

1- Munteha'l-Amal, 12. İmam'ın (a.s) Hayatı, s.103-104; Biharul-Envar, c.53, s.15-16; Kifayetu'l-Muvahhidin, c.2, s.842-843.

çıkılmaları tavsiye edilecektir.¹ Zuhurdan önce diğer bir ses de Hz. Ali'nin (a.s) ve onun Şiîlerinin hakkaniyeti için vuku bulacaktır.²

6- Hz. İsa'nın (a.s) gökten nüzulu, namazda Hz. Mehdi'ye (a.s) uyması.

Hadislerin bir kısmında Hz. İsa Mesih'in (a.s) gökten inerek namazda Hz. Mehdi'ye (a.s) tabi olacağı şeklindeki rivayetler onun zuhuru esnasında vuku bulacak olaylardandır. Hz. Peygamber'in (s.a.a) değerli kızı Hz. Fatımatu'z-Zehra'ya (s.a) buyurduğu bir hadisi şerifte: **"Kendisinden başka ilah olmayan Allah'a and olsun ki, Hz. İsa b. Meryem'in, arkasında namaz kılacağı bu ümmetin Mehdi'si bizdendir."**³ diye buyurmuştur.

Kitaplarda bunlardan başka birçok alamet ve nişane daha nakledilmiştir. Ancak bu alametlerin hepsi vuku bulacak mı, yoksa onlarda bir takım değişiklikler olacak mı, sorusu gündeme geldiğinde de buna alametlerin iki kısım olacağı şeklinde cevap verilmiştir: Kesin olanlar ve kesin olmayanlar. Kesin olanlar vuku bulacaktır.

Bazı rivayetlerde, kesinlerin dahi değişebileceği hatırlatılmıştır, yalnızca Allah'ın vaadini verdiği şeyler değişmez ve Allah Teala vaadine aykırı davranmaz.⁴

1- Muntehu'l-Amal, 12. İmam'ın Hayatı bölümü, s.102; Gaybet, Şeyh Tusî, s.27-44; İsbatu'l-Hudat, c.7, s.424; Gaybet-i Nu'manî, s.257, hadis 14, 15 ve bu kitabın 14. babının diğer hadisleri; Kifayetu'l-Muvahhidin, c.2, s.740; Ravzat-u Usul-u Kâfi, s.209-210, hadis 255 ve s.310, hadis 483; Biharul-Envar, c.52, s.181-278.

2- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.399.

3- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.14.

4- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.431.

Kesin alametlerin dahi değişmesini mümkün bilen rivayetler daima bekleyip kendilerini hazırlamaları için Şia toplumunda bekleyişi daha bir güçlendiriyor. Çünkü alametler vuku bulmadığı halde de onun zuhur etmesinin mümkün olduğu beyan edilmiştir.

İMAM'IN (A.S) KIYAMI

Ehlibeyt İmamlarının Hz. Mehdi'nin (a.s) kıyımı hakkında buyurdıkları sözlerinden şu anlaşılmaktadır:

Hz. Mehdi (a.s) uzun bir gaybetten sonra, Mekke'de Kâbe'nin kenarında (rükün ve makam arasında) zuhur edecektir. Peygamber'in (s.a.a) bayrağı, kılıcı, sarığı ve gömleği ondadır ve melekler vasıtasıyla ona yardım edilecek, Allah'ın ve İslâm'ın imansız düşmanlarını öldürecek ve zalimlerden intikam alacaktır.

Özel ashabı ona Mekke'de biat edecek olan 313 kişidir. İmam Mehdi (a.s) bir müddet Mekke'de kaldıktan sonra Medine'ye gelecektir. Dostları, savaşçı, silahşor, salih, imanlı, gecenin abidleri, gündüzün de aslanlarıdır; kalpleri demir gibi sert, ona itaatte çok gayretlidirler. Nereye ve hangi işe yönelseler mutlaka zafere ulaşırlar.

İmam (a.s) Medine'de birtakım savaşlardan sonra ordusuyla Irak'a ve Kûfe'ye gelecek ve Kûfe'de Seyyid Hasanî ile görüşecek, Seyyid Hasanî ve ordusu ona biat edecekler, Hz. İsa Mesih (a.s) gökyüzünden inerek, İmam'a yardım edecek ve namazda İmam'a uyacaktır.

İmam'ın hükümetinin merkezi Kûfe'dir. İmam dünyanın doğu ve batısını fethedip, İslâm'ı dünyanın dört bir yanına egemen kılacak ve gerçek İslâm'ın üzerindeki sahte tozları temizleyecektir. Allah'ın kitabı, Peygamberin sünnetine göre amel edip hüküm verecektir. Emirü'l-Müminin Ali (a.s) gibi yemeği sade ve elbisesi serttir.

İmam'ın (a.s) hükümetinde yeryüzünün tüm bereketleri ortaya çıkacak; servet, nimet, meyve ve mahsuller çoğalacak, fakirlik ortadan kalkacak ve herkes öyle refah ve nimette boğulacak ki, zekât ve sadaka vermek için fakir bulunmayacak ve müracaat edilen kimse zekâtı kabul etmeyecektir. İmam (a.s) ile komşu olmak arzusuyla İmam'ın dost ve izleyicilerinden o kadar çok insan Kûfe'de ikamet edecek ki, namazda İmam'a tabi olmak isteyenler için bin kapısı olan çok büyük bir mescit yapılacaktır.

Hz. Mehdi'nin (a.s) kurduğu nizamda adalet ve emniyet her yere yerleşecek, hatta ihtiyar bir kadın altın ve mücevher dolu bir sepeti alır ve tek başına yaya olarak bir şehirden diğerine gidecek olsa, hiç kimse onu rahatsız etmeyecek, servetine göz dikmeyecektir.

Yeryüzü hazine ve definelerini Hz. Mehdi'ye (a.s) gösterecek, İmam zulme uğramışların bütün yıkıntılarını onaracaktır. O kıyam edeceği zaman Allah Teala insanlarla İmamları arasında bir perde olmaması için izleyicilerinin göz ve kulaklarına basiret verecek, İmam kendi yerinde olduğu halde onun sözlerini duyacaklar ve onu görecekler; o zuhur ettiği zaman Allah lütuf ve rahmedini kullarına yayacak ve onların akılları kâmil olacak, o Hazret halk arasında Hz. Davud (a.s) ve Hz. Muhammed'in (s.a.a) tavrıyla hakemlik edecek ve Resulullah'ın (s.a.a) yaptığı her şeyi o da yapacak. Resulullah (s.a.a) gibi o da cahiliye sünnetlerini ortadan kaldıracak ve İslâm'a hayat verecektir.¹

1- Biharul-Envar, c.52, s.279, 283, 305, 308, 310, 311, 340, 346, 352, 354, 360, 361, 364, 367, 368 ve 378 ve c.53, s.12; İkmalu'd-Din, c.2, s.367 ve 368; Keşfu'l-Gumme, c.3, s.360, 363 ve 365; el-İrşad, Şeyh Mufid, s.341-344; Gaybet-i Nu'manî, s.231, 233, 234, 238, 243, 281, 282; Gaybet, Şeyh Tusi, s.280-286; Muntahabu'l-Eser, s.482.

HZ. MEHDİ'NİN GAYBET DÖNEMİNDE ŞİİLERİN VAZİFELERİ

1- İmam Mehdi'nin (a.s) Allah Teala'dan kendine tanınma gücü vermesini istediği şu duayı okumak:

Allah'ım! Bana kendini tanı; eğer bana kendini tanıtmazsan peygamberini tanıyamam. Allah'ım! Bana peygamberini tanı; eğer bana peygamberini tanıtmazsan hüccetini tanıyamam. Allah'ım! Bana hüccetini tanı; eğer bana hüccetini tanıtmazsan dinimden saparım.¹

2- Sebat ve dini inançların sağlam kalması için yararlı olan ve "Ya Allah, ya rahman, ya rahim, ya mukallibe'l-kulub sebbit kalbi ala dinik" cümleleriyle başlayan duayı okumak.²

3- İmam Mehdi'ye (a.s) dua etmek. Mesela şu duayı okumak:

Allah'ım! Velin Hüccet b. Hasan için -rAhmedin onun ve babalarının üzerine olsun, bu saatte ve her saatte, dost, koruyucu, rehber, yardımcı, kılavuz ve göz ol; ta ki onu yeryüzüne yerleştiresin ve onu oradan uzun müddet yararlandirasın.³

1- İkmalu'd-Din ve Temamu'n-Ni'me, c.2, s.342.

2- İkmalu'd-Din ve Temamu'n-Ni'me, c.2, s.352.

3- Mefahitu'l-Cenan, Kadir gecelerinin amelleri.

4- İmam Mehdi (a.s) için salâvat getirmek ve zuhurunun çabuk olması için dua etmek:

Allah'ım! Muhammed ve Ehlibe'ti'ne rAhmed et ve onların zuhurunu çabuklaştır.

İmam Mehdi'den (a.s) şöyle rivayet edilmiştir:

Bizim zuhurumuz için çok dua edin; çünkü işlerinizin rahatlaması buna bağlıdır.¹

5- Cuma günleri, Mefatihu'l-Cenan kitabında nakledilen "Esselam-u aleyke ya hüccetallah-i fi ardihi..." cümlesiyle başlayan ziyaretnameyi okumak.

6- Cuma günleri, Ramazan bayramında, Kurban bayramında ve Gadir Hum bayramlarında Nudbe duasını okumak.

7- İmam Mehdi'nin (a.s) ismini duyunca saygı amacıyla oturduğu yerden kalkmak.

8- Mefatihu'l-Cenan kitabında nakledilen bazı duaları okuyarak onu anmak.

9- Bir sorunla karşılaşıldığında, önemli işlerde onu yâd etmek ve aracı kılmak. Bunlardan biri de Kum kentinde bulunan Cemkeran Mescidine giderek onun için namaz kılmak ve ona tevessül etmek. Bu bölümün sonunda Cemkeran mescidine kısaca değineceğiz.

10- İnsanın Kur'ân okuma, hac, umre ve tavafı yerine getirme, ondan taraf tertemiz babalarını ziyaret etme, sağlığı için sadaka verme vb. gibi iyi amellerini ona hediye eylemek.

11- Günahlardan gerçekten tövbe etmek. Günahkârların günahlarına tövbe etmeleri her zaman farzdır. Fakat gaybet döneminde buna önem verilmesi, Hz. Mehdi'nin (a.s)

1- el-İhticac, c.2, s.284.

gaybete çekilmesi ve gaybetinin uzamasının sebeplerinden birisi bizim günahlarımız olduğu için çok daha fazla dikkat çekilmektedir.

12- Halkı Hz. Mehdi'ye (a.s) yönlendirmek. Yani her Şii hem sözüyle; hem de hareketleriyle onun tebliğcilerinden biri olmalı, böylece dini programları takviye etmede yardımcı olmalıdır; işte bu vazifelerin en önemlisidir. Çünkü bizler sürekli Hz. Mehdi'nin (a.s) gelişini beklemek zorundayız. Onun gelişini beklemek ise onun razı olacağı şekilde hayatı bir düzene koymakla, hal ve hareketlerimizle adaleti sağlamakla ve Hz. Mehdi'nin (a.s) adil hükümetini istemekle birlikte olmalıdır. Dini hükümlere bağlılığımızı amelen ortaya koymaz, Allah, Resulü ve İmam'ın isteğine karşı ilgisiz kalırsak, buna rağmen hâlâ "Biz Hz. Mehdi'nin (a.s) zuhurunu bekleyenlerdeniz." dersek bu iddiamız yalandan başka hiçbir şey olmaz.

Cemkeran Mescidi

RAhmedli Nasıru's-Şeriat'ın "Kum Tarihi" adlı kitabında, "Müstedreku'l-Vesail" kitabının yazarı Hacı Mirza Hüseyin Nuri'den naklen şöyle geçer: "RAhmedli Şeyh Hasan Musleh-i Cemkeranî der ki: Hicrî 393 yılı ramazan ayının on yedisi salı gecesi evimde uyumuştum. Ansızın bir grup gelerek beni uykudan uyandırdılar ve Hz. Mehdi'nin (a.s) beni çağırdığını söylediler. Kapıya çıktığımda bir grup tacirin kapının önünde durduğunu gördüm, selam verdim. Onlar selamımı aldılar. Sonra da beni Cemkeran mescidinin şu an bulunduğu yere götürdüler. Hz. Mehdi (a.s) orada bir tahtın üzerinde oturmuştu. Beni isimle çağırarak: "Git Hasan Müslim'e (kendini o yerin sahibi bilen kimse) bu toprağın mukaddes bir yer olduğunu ve Allah Teala'nın

burayı seçtiğini söyle. Sonra Seyyit Ebu'l-Hasan'a giderek bu toprağı Hasan Müslim'den alarak burada cami yapmaları için diğerlerine vermesini söyle. Halka da buraya yönelip değer vermelerini söyle. Burada dört rekât namaz kılınsınlar. Bundan iki rekâtını tehiyyetu'l-mescid niyetiyle kılınsınlar. Her rekâtta Fatiha suresinden sonra yedi defa İhlâs suresini okusunlar, rükû ve secde zikirlerini yedi defa tekrarlasınlar. İki rekâtını da İmam-ı Zaman namazı niyetiyle kılınsınlar. Her rekâtta Fatiha suresini okurken "iyyake na'budu ve iyyake nestain" cümlesine ulaşıncaya bu cümleyi yüz defa tekrarlayıp sonra da kalan ayetleri okuyarak Fatiha suresini tamamlasınlar (sure olarak ihlâs'ı bir defa okuyup) rükû ve secde zikirlerini yedi defa tekrarlasınlar. Namazdan sonra "La ilahe illallah" diyerek; Hz. Fatıma'nın (s.a) tesbihatını (otuz dört defa "Allah-u Ekber", otuz üç defa "Elhamdulillah" ve otuz üç defa da "Subhanellah") desinler. Tesbihattan sonra secdeye giderek yüz defa "Allahumme salli ala Muhammedin ve âli Muhammed" söylesinler. Kim bu iki rekât namazı kılırsa Kâbe'de kılmış gibi olur." Böylece bu camii yapıldı ve Şiilerin ve Ehlibeyt dostlarının ziyaretgâhı oldu.

Bu olayı Muhaddis Kummî'nin hocası Hacı Mirza Hüseyin Nuri'nin eserleri olan "Necmu's-Sakib" ve "Kelimetu't-Tayyibe" kitaplarında genişçe okuyabilirsiniz.

Allah'ım! Onun rızasını, merhametini, şefkatini, hayır dualarını bize bağışla.

İMAM MEHDİ'DEN VECİZ SÖZLER

- 1- Hz. Resulullah'ın kızı (Hz. Zehra -a.s-) benim en üstün olgumdur.
- 2- Yeryüzü gizlide veya açıkta Allah'ın hüccetinden asla boşa kalmaz.
- 3- Muhakkak ki hakkın bizimle (Resulullah'ın s.a.a Ehlibeyti ile) ve bizim aramızda olduğu bilinmelidir.
- 4- Bizler Allah'ın terbiye ettikleriyiz; sizler de bizim terbiye ettiklerimizsiniz.
- 5- Bulut arkasındaki güneşten nasıl istifade ediyorsanız, gaybet döneminde de benden aynı şekilde faydalanırsınız.
- 6- Yıldızların sema ehlinin emniyeti olması gibi, yeryüzü ehlinin emniyeti de benim.
- 7- Şer'î meselelerde bizim hadis ve rivayetlerimize (şartlara haiz müçtehide) müracaat edin (uyun); onlar sizin üzerinize benim hüccetimdir; ben de sizlere Allah'ın hüccetiyim.
- 8- Zuhurum için vakit söyleyen yalancıdır.
- 9- **"Birinin malını izni olmadan kullanmak hiç kimse için caiz değildir."**¹

1- 1. hadisten 10. hadise kadar, Kelimetu'l-İmami'l-Mehdi, Seyyid Hasan Şirazi.

Şeyh Saduk'un "Kemalu'd-Din" adlı kitabında İmam-ı Zaman'dan (a.f) yaklaşık seksen tevki nakledilmiştir. Bunlardan bazıları Şii ulemanın geneline ve bazıları da Şii taklit mercilerine hitaben özel olarak yazılmıştır. Bu tevkilerin içeriğinden Hz. Mehdi'nin (a.s) kendi ashap ve izleyicilerine karşı çok şefkatli olduğu, onları gözettiği, onların hidayet bulup nefislerini terbiye etmelerine özel bir ilgi duyduğu anlaşılmaktadır. Öyle ki, sıkıntıda olup çaresiz duruma düşenler ondan samimi bir şekilde yardım istediklerinde sorunlarının çözüldüğüne şahit olmuş; ilmî ve dinî konularda çıkmaza ulaşan bilginler, ilhamlarından aydınlanıp hidayet bulmuş, özellikle halkın dinî liderliğini üstlenenler, onun tarafından teyit ve takviye edilmişlerdir. Bu lütuf ve feyizleri tevkilerinde soru-cevap şeklinde görmekteyiz.

Aşağıdaki emir, İmam-ı Zaman tarafından uzun bir dönem Şii taklit mercii olan merhum Ayetullah el-Uzma Aga Seyyid Ebu'l-Hasan İsfahani'ye (öl. hicri kameri 1365) gönderilmiş bir emirdir.

10- Halkın hizmetinde ol, evin giriş yerinde otur; (böylece insanlar seninle daha rahat ve çabuk görüşebilirler) ve halkın ihtiyaçlarını gider. Biz sana yardım edeceğiz.

Allah'ım! Ona ve pak babalarına selam et. Onun zuhurunu çabuklaştır ve hurucunu kolaylaştır. Sonsuz rAhmedinle dilediği her şeyi ver ona. Ey merhametlilerin en merhametlisi!

Ve son sözümüz; Hamd âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.